

Memòria de gestió del parc natural de Mondragó

2011

Presentació

La memòria de gestió és el document on queden reflectides les dades, resultats i conclusions més significatives dels diferents programes i projectes desenvolupats durant l'any en un espai natural protegit.

Es denominen **programes** aquelles activitats de gestió que s'executen anualment. Dins l'apartat de **projectes** s'inclouen aquelles accions puntuals, amb un objectiu identificat i concret, que s'assoleixen en un termini de temps determinat i generalment curt, normalment d'un o de dos anys.

La major part dels programes han estat executats pel personal del parc, mentre que els projectes s'han realitzat amb assistències tècniques, sempre supervisades des del parc.

Seguidament es passen a enumerar les actuacions i conclusions més significatives dels programes i projectes inclosos en les 10 àrees de gestió que conformen el present document i perquè no dir-ho el dia a dia del parc.

Sumari

1.	Junta Rectora i Equip de Gestió del parc	5
1.1.	<u>Junta rectora</u>	9
1.2.	<u>Equip de gestió</u>	9
2.	Pressupost 2011	11
2.1.	<u>Estat de les despeses</u>	13
3.	Actuacions	17
3.1.	<u>Àrea de gestió per a la conservació</u>	19
3.1.1.	Programa de prevenció d'incendis	21
3.1.2.	Programa de conservació de la vegetació	24
3.1.3.	Programa de sanitat forestal	24
3.1.4.	Programa de gestió agrícola i ramadera	25
3.1.5.	Programa de conservació de la tortuga mediterrània	28
3.1.6.	Programa de control d'espècies al·lòctones	29
3.1.7.	Programa de conservació del sistema dunar de s' Amarador	30
3.1.8.	Programa de rehabilitació d'edificacions tradicionals de les finques públiques del pn Mondragó	31
3.1.9.	Programa de registre de cites de fauna i flora	32
3.1.10.	Projecte d'adquisició d'una finca en el pn Mondragó	33
3.1.11.	Projecte de millora paisatgística dels voltants de l'estany de les Fonts de n'Alis	34
3.2.	<u>Àrea de desenvolupament socioeconòmic</u>	31
3.2.1.	Programa de subvencions	33
3.2.2.	Programa de convenis entre el Govern de les Illes Balears i els propietaris de terrenys inclosos dins el parc	35
3.3.	<u>Àrea d'ús públic</u>	37
3.3.1.	Programa d'informació al públic en general i d'atenció als propietaris a les oficines del parc (can cretall) i al centre d'informació	39
3.3.2.	Programa d'informació, vigilància i serveis als usuaris de les platges, itineraris i àrees recreatives	44
3.3.3.	Programa d'interpretació ambiental	48
3.3.4.	Programa d'agenda d'activitats	50
3.3.5.	Programa de publicacions	55
3.3.6.	Projecte de nous refugis	56

3.3.7.	Projecte de condicionament de l'itinerari de sa punta de ses gatoves per a persones amb mobilitat reduïda	56
3.3.8.	Projecte millors dels accessos a la platja de s'Amarador	56
3.3.9.	Projecte de reformes dels aparcaments públics	57
3.3.10.	Projecte de disseny d'un nou itinerari per zones interiors del parc	58
3.3.11.	Projecte de recuperació del camí de ses coves del Rei	58
3.4.	<u>Àrea d'investigació i seguiment</u>	59
3.4.1.	Programa de seguiment meteorològic	61
3.4.2.	Programa de seguiment de la qualitat de les aigües dels estanys	63
3.4.3.	Programa de seguiment de la regeneració del sistema dunar de s'Amarador	65
3.4.4.	Projecte de seguiment de caixes niu	66
3.5.	<u>Àrea de participació</u>	67
3.5.1.	Junta Rectora	69
3.5.2.	Programa de voluntariat	69
3.6.	<u>Àrea de manteniment</u>	71
3.6.1.	Programa de manteniment general	73
3.7.	<u>Àrea de vigilància</u>	77
3.7.1.	Programa de vigilància	79
3.8.	<u>Àrea d'administració</u>	81
3.8.1.	Programa d'administració	83
3.8.2.	Elaboració de les memòries de gestió	84
3.8.3.	Programa de la botiga del parc	84
3.9.	<u>Àrea de planificació</u>	85
3.9.1.	Programa anual d'execució	87
3.10.	<u>Àrea d'avaluació</u>	89
3.10.1.	Programa d'avaluació	105

ANNEX: recull de premsa

1.1. Junta Rectora

Durant l'any 2011 no s'ha realitzat cap Junta Rectora.

1.2. Equip de gestió

Director

Pau M. Llabrés Pons (fins el 15 de novembre)

Tècnics

Maria de Gràcia Salas Bas (a partir del 7 de març)

Educadors ambientals

Gabriel Payeras Grau
Jordi Amengual Català

Informadores

Alicia Fraile Pérez
Llúcia Hernández Lorenzo

Brigada de manteniment

Bibià Belmar Cirer
Eloïna Ribas Cerdà
Rafel Garau Genovard

Personal de vigilància d'estiu

Antoni Miquel Company Marí (1 de juliol de 2011-31 de desembre de 2011)

Auxiliar administrativa

Joana Vicens Lladó

Agent de Medi Ambient

Jaume Salvà Fullana
(Depenent de la Secretaria General Tècnica de la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat)

Estudiants en pràctiques

Carlos Cobo Alomar Maria (abril-maig)
Irene Andrés García (maig)
Sergi (novembre-desembre)

2.1. Estat de despeses 2011

	Pressupost inicial	Pressupost executat	Entitat pagadora
--	--------------------	---------------------	------------------

Àrea de gestió per a la conservació

Programa de prevenció d'incendis	Mitjans propis	260,74 €	
Programa de conservació de la vegetació	Mitjans propis	0 €	
Programa de sanitat forestal	Mitjans propis	591,71 €	Espais de Natura
Programa de gestió agrícola i ramadera	38.800 €	3.280,67 €	Espais de Natura
Programa de conservació de la tortuga mediterrània	3.000 €	2.468,64 €	Espais de Natura
Programa de control d'espècies al·lòctones	Mitjans propis	279,78 €	
Programa de conservació del sistema dunar de s'Amarador	600 €	210,28 €	Obra Social La Caixa
Programa de rehabilitació d'edificacions tradicionals de les finques públiques del pn Mondragó	5.200 €	0 €	
Programa de registre de cites fauna i flora	Mitjans propis	0 €	
Projecte d'adquisició d'una finca en el parc natural de Mondragó	20.000 €	0 €	
Projecte de millora paisatgística dels voltants de l'estany de ses Fonts de n'Alis	5.000 €	0 €	
Altres	1.000 €	0 €	

Àrea de desenvolupament socioeconòmic

Programa de subvencions	Mitjans propis	0 €	
Programa de convenis		51.007,08 €	Espais de Natura

Àrea d'ús públic

Programa d'informació al públic, serveis als usuaris i àrees recreatives	Mitjans propis	2.832 €	Espais de Natura
Programa de senyalització	2000 €	0 €	

Programa d'interpretació ambiental	500 €	123,64 €	Espais de Natura
Programa d'agenda d'activitats	3.000 €	3.208,39 €	Espais de Natura
Programa de publicacions	1.500 €	0 €	
Projecte de nous refugis	12.000 €	0 €	
Projecte de condicionament de l'itinerari de sa punta de ses Gatoves	48.000 €	33.062,53 €	Obra Social La Caixa
Projecte millores dels accessos a la platja de s'Amarador	840 €	101,62 €	Espais de Natura
Projecte de reformes dels aparcaments públics	157.000 €	0 €	
Projecte de disseny d'un nou itinerari per zones interiors del parc	Mitjans propis	0 €	
Projecte de recuperació del camí de ses Coves del Rei	26.054 €	0 €	Obra Social La Caixa
Altres	1.000 €	0 €	

Àrea d'investigació i seguiment

Programa de seguiment meteorològic	100 €	0 €	
Programa de seguiment de la qualitat de les aigües dels estanys	500 €	488,52 €	Espais de Natura
Programa de seguiment ornitològic a través d'una estació d'anellament d'esforç constant	13.000 €	0 €	
Programa de seguiment de la regeneració del sistema dunar de s'Amarador	6.800 €	6.578,50 €	Obra Social La Caixa
Programa de seguiment de la biodiversitat del parc	0 €	1,25 €	Espais de Natura
Projecte de seguiment de caixes niu	3.000 €	1.183,07 €	Espais de Natura

Àrea de participació

Junta Rectora	200 €	0 €	Espais de Natura
Programa de voluntariat 2007-2010	300 €	123,12 €	Espais de Natura

Àrea de manteniment

Programa de manteniment general	14.500 €	9.225,05 €	Espais de Natura
---------------------------------	----------	------------	------------------

Àrea de vigilància

Programa de vigilància	200 €	435,91 €	Espais de Natura
------------------------	-------	----------	------------------

Àrea d'administració

Programa d'administració	8.500 €	3.982,98 €	Espais de Natura
Elaboració de les memòries de gestió	Mitjans propis	0 €	
Programa de la botiga del parc	1.000 €	601,57 €	Espais de Natura

Àrea de planificació

Programa anual d'execució	Mitjans propis	0 €	
---------------------------	----------------	-----	--

Àrea d'avaluació

Programa d'avaluació	Mitjans propis	0 €	
----------------------	----------------	-----	--

TOTAL EXECUTAT	69.189,95 €*
-----------------------	----------------------

*39.851,31 €, Obra Social La Caixa

Altres:

Despeses en concepte de personal: **311.853 €**

3.1. Àrea de gestió per a la conservació

La dedicació de mitjans personals en les tasques incloses dins l'àrea ha suposat gairebé el 34 % de dedicació del total. Els primers mesos de l'any és quan més temps s'ha dedicat als diferents programes i projectes de conservació. Sobretot s'han dedicat bastants jornals al manteniment agrícola de les finques públiques.

3.1.1. Programa de prevenció d'incendis

Un 7 % dels jornals del 2011 s'han dedicat a realitzar tasques de prevenció d'incendis, bona part d'ells durant els mesos de gener i febrer.

Les tasques més destacades que s'han executat han estat les següents:

- Tala i eliminació de pins morts dins les finques públiques. En la seva majoria es tracta de pins afectats pels escarabats barrinadors (*Tomicus i Orthotomicus*) i pins caiguts per condicions meteorològiques adverses.
- Desbrossar el camí d'arribada al dipòsit d'incendis i fer-ne el manteniment.
- Desbrossar als voltants de la torre d'incendis i fer un manteniment de la zona, situada a la tanca can Lluç Bassa.
- S'han triturat les restes dels arbres caiguts a les zones de s'Amarador, can Cano i sa Guàrdia den Garrot amb una biotrituradora per tal de disminuir els riscos d'incendis en aquelles zones més delicades.
- S'ha realitzat una faixa contra incendis a la Guàrdia d'en Garrot. S'han tallat pins i eliminat sotabosc. Les restes es biotrituraren.

Com cada any, l'AMA destinat al parc ha estat el responsable d'autoritzar les actuacions de crema així com les sol·licituds de tala per part de particulars com dels gestors de l'espai.

El dia 17 de juliol un particular des d'un vaixell va avisar a l'112 de què es veia un incendi prop de s'Amarador. L'incendi afectà des de la 13.00 h a una zona forestal en Es Caló d'en Perdiu. Hi acudiren membres de l'Ibanat, bombers de mallorca, Policia Local i voluntaris de Protecció Civil.

3.1.2. Programa de conservació de la vegetació

Les feines més destacades han estat les següents:

- Repoblacions forestals realitzades a l'itinerari des Mirador i darrera de sa platja de ses Fonts de n'Alis. La platja s'ha sol·licitat al centre forestal de les Illes Balears (Menut).

- Repoblacions amb fruiters de secà a la finca pública de can Cano.

- Manteniment d'aquestes zones reforestades i de les zones reforestades en anys anteriors, sobretot les repoblacions de pins de la Guàrdia den Garrot i els tamarells de la zona dels estanys de ses Fons de n'Alis. El manteniment de la vegetació reforestada ha consistit en:
 - Regar algunes repoblacions a l'estiu.
 - Realitzar una poda de creixement
 - Retirar els protectors obsolets i col·locar els protectors caiguts.

3.1.3. Programa de sanitat forestal

S'han realitzat tasques de lluita contra les plagues de processionària i l'escarabat barrinador del pi.

Les tasques de control i lluita contra la plaga de processionària han estat les següents:

- Durant el mes de gener la brigada ha retirat de forma manual les bosses de processionària accessibles.
- Durant el mes de juliol es varen col·locar unes 150 caixes parany de feromones distribuïdes per tot l'àmbit del parc. D'elles se'n varen triar 10 per elaborar la corba de vol. S'han mostrejat només a finals d'agost i setembre. Cal tenir en compte pels propers anys que el recompte hauria de començar a fer-se a principis d'agost.

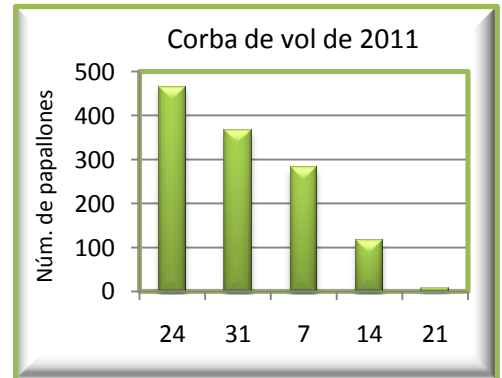
Als mesos d'octubre i novembre es varen retirar les caixes parany i s'han emmagatzemat pels propers anys.

Seguidament es mostren les taules i gràfiques obtingudes a partir de les dades del seguiment de les captures de papallones de processionària per elaborar la corba de vol de 2011.

Núm. Caixa	AGOST		SETEMBRE				Núm. Papallones
	24	31	7	14	21	28	
1	39	18	5	1	0	0	63
2	4	3	53	0	0	0	60
3	70	76	36	18	3	0	203
4	3		7	4	0	0	14
5	112	93	30	32	4	1	272
6	99	51	1	28	0	0	179
7	36	17	21	9	0	2	85
8	57	30	20	3	1	0	111
9	5	7	21	7	0	1	41
10	41	72	87	13	1	0	214
	466	367	281	115	9	4	1242

Els resultats més destacats sobre la corba de vol són els següents:

- Amb 10 caixes s'han capturat un total de 1242 papallones, és un resultat bastant més elevat al de l'any 2009, quan es capturaren 797 papallones.
- Els màxims de captures s'ha donat a finals d'agost de manera molt semblant al 2009. Hi ha un pic molt pronunciat el dia 24 d'agost amb un total de 466 papallones.

Lluita biològica contra la processonària:

Durant el 2011 s'han instal·lat caixes nius artificials per ocells passeriformes amb l'objectiu de facilitar la reproducció d'espècies d'ocells que s'alimenten de processonària i augmentar la biodiversitat d'ocells del parc.

Al 2011 s'han instal·lat un total de 113 caixes nius a diferents finques, la major part són finques conveniades amb el Govern de les Illes Balears.

Les tasques de control i lluita contra la plaga dels escarabats perforadors del pi (*Tomicus destruens* i *Orthotomicus erosus*) han estat les següents:

- S'han tallat i trossejat pins morts o afectats per la plaga a tot l'àmbit del parc, des de la Gàrdia d'en Garrot, cap a la zona de can Cano, l'Hort des Metge, sa Punta de ses Gatoves i l'itinerari de s'Amarador. Aquestes tasques han estat realitzades per la brigada del parc.

Per a finalitzar cal comentar que al setembre de 2011 han continuat les tasques de l'estudi de ***la Xarxa Autonòmica de Seguiment de Danys als boscos***. Aquest programa forma part de l'estratègia de sanitat forestal de les Illes Balears que desenvolupa la Conselleria de Medi Ambient amb l'objectiu bàsic de conèixer el nivell d'afectació de les diferents plagues sobre els pins i la resposta que tenen.

3.1.4. Programa de gestió agrícola i ramadera

De la gestió realitzada durant l'any 2011 podem diferenciar-ne 2 grups de tasques, per una banda les feines habituals de cada any que segueixen les directrius marcades dins el Pla de Gestió Agrícola i ramadera del Parc, i per l'altra s'ha continuat amb les feines corresponents a una actuació de restauració d'arbres fruiters en vàries parcel·les agrícoles.

Feines anuals del Pla de Gestió Agrícola i ramadera del Parc:

Les tasques han estat executades principalment per part de la brigada del parc. En moments puntuals ha rebut el suport de la brigada de conservació d'Espais de Natura i d'un tractorista d'Ibanat.

A més, fins ara dos pagesos, Sr. Joan Ballester i Sr. Antoni Mestre s'encarregaven del manteniment agrícola d'algunes parcel·les de Mondragó. El Sr. Joan Ballester, a causa de problemes de salut ja no pot realitzar les tasques que solia executar anualment.

Les feines executades han estat:

- Llaurar les diferents parcel·les de les finques públiques de caràcter agrícola.
- Amuntegar les pedres que surten durant les llaurades per facilitar-ne la seva retirada. Les finques on es va executar la varen ser: can Cano, can Parra, Can Vicens, Can Biga.
- Manteniment periòdic de la repoblació de garrovers de fruiters de les finques públiques agrícoles del parc. Les feines han consistit en esmotxar, eliminar la vegetació competidora, repassar els protectors i regar durant els mesos més eixuts de l'any.

Altres feines executades dins les parcel·les públiques del parc per part del pagès Antoni Mestre han estat les següents:

- Llaurar i sembrar pastura a les següents finques: ca'n Vadell, "lo d'en Conill", can Ric, can Miquel Gran i lo d'en Batle.
- La seva guarda d'ovelles ha pasturat totes les parcel·les citades més les següents: ca sa Muda, can Miquel Casetes, s'Hort d'en casetes, can Banyeta el torrent de s'Amarador.

Restauració d'arbres fruiters a la finca agrícola de Can Cano:

L'objectiu d'aquesta actuació és evitar la degradació i desaparició del paisatge agrícola de l'espai, impedint així la pèrdua de la biodiversitat paisatgística i biològica de l'espai. Es varen plantar un total de 46 arbres:

- 6 figueres (*Ficus carica*) de les varietats verdal, breva, gota mel, dama blanca i maellana. *
- i 40 ametllers (*Prunus dulcis*) de les varietats ferragnes, masbovera, glorieta i garrig guara. *

*S'han plantat aquestes varietats perquè no hi havia altra disponibilitat .

Tots es protegiren amb un tutor i protector per evitar la predació d'herbívors com el conill.

Aquestes tasques es realitzaren amb l'ajuda d'un voluntariat ambiental de l'empresa CRODA, amb el suport de la brigada, un educador i la tècnica del parc.

3.1.5. Programa de conservació de la tortuga mediterrània

En el parc natural de Mondragó s'han realitzat actuacions per contribuir a la conservació de la tortuga mediterrània, com per exemple estudis puntuals de l'espècie i alliberaments d'individus al parc procedents de centres de recuperació. Però gran part d'aquestes iniciatives s'han anat realitzant de manera puntual i aïllada.

Amb l'objectiu d'obtenir una aproximació general sobre l'estat actual de conservació de la tortuga mediterrània, el maig de 2011 es va encarregar un estudi d' "Avaluació de l'estat de conservació de la tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*) al Parc Natural de Mondragó".

Els objectius específics d'aquest estudi han estat:

- Estimar la població mitjançant tècniques de captura, marcatge i recaptura.
- Determinar la seva estructura poblacional en classes d'edat i raó de sexes operativa i no operativa.
- Descriure l'ús del territori per part de la població.
- Elaborar una memòria amb tota la informació obtinguda en el transcurs del treball de camp.
- Desenvolupar en un informe les propostes de gestió i seguiment per a l'espècie.

Segons els resultats obtinguts, la superfície d'ocupació de l'espècie ha disminuït respecte l'any 2007 en 31,3 ha. Aquesta dada es pot considerar un indicador del decreixement de la població al parc durant aquests darrers 4 anys.

L'estudi contempla també una sèrie de propostes de gestió i seguiment per a l'espècie.

Altres feines relacionades amb la conservació de la tortuga mediterrània han estat:

- La neteja, manteniment i supervisió dels 4 abeuradors distribuïts al parc.
- Durant els mesos de juny a setembre s'han omplert els abeuradors sempre que ha estat necessari.

3.1.7. Programa de control d'espècies al·lòctones

Actualment les zones del parc on hi ha una major presència de plantes al·lòctones són les adjacents als nuclis d'urbanitzacions i les zones costaneres més properes als habitatges.

És per aquest motiu que el desembre un grup de voluntaris de la fundació Natura Parc, juntament amb un educador del parc realitzaren una activitat de voluntariat destinada a la conscienciació i eliminació de plantes al·lòctones. S'eliminaren principalment plantes crasses, com pites, àloes i opunties.

Altres feines desenvolupades al 2011:

S'organitzà una conferència sobre els moixos als espais naturals i zones periurbanes. El ponent va incidir en la importància de tenir-los controlats, i l'amenaça que suposa per al medi, les molèsties que ocasiona als particulars, i el risc sanitari. A més se va tractar sobre les solucions tals com marcar amb xips als animals, la castració i la eliminació dels animals incontrolats.

3.1.7. Programa de conservació del sistema dunar de s'Amarador

Al 2011 s'han mantingut les tasques de control i revisió del sistema dunar de s'Amarador iniciades a l'any 2006.

Tasques realitzades:

- Vigilar i informar els usuaris de la platja de s'Amarador, sobre la prohibició d'accedir al sistema dunar. Entre els mesos d'agost i octubre s'han fet fora del sistema dunar fins a 147 persones. (aquesta xifra no es pot comparar amb altres anys perquè enguany només s'ha contractat un vigilant i a més, ha estat de baixa per malaltia durant els mesos de més visitants a la platja de s'Amarador).
- S'han realitzat les neteges necessàries de fems transportats pel vent.
- S'han anat canviant aquelles cordes que estaven fetes malbé.

3.1.8. Programa de registre de cites de fauna i flora.

A partir del mes de març del 2011 s'ha realitzat un registre de recollida de les observacions naturalístiques realitzades al parc. El parc de Mondragó no té cap naturalista que s'encarregui de fer un seguiment. Gran part de les cites recollides durant el 2011 ha estat gràcies a la tasca dels educadors i del personal de brigada.

OBSERVACIONS REALITZADES AMB EL PROGRAMA DE RECOLLIDA DE CITES DE FAUNA I FLORA (2011)

<i>Data</i>	<i>Observador</i>	<i>Espècie</i>
08/03/2011	Jordi Amengual	<i>Hieraaetus pennatus</i>
09/03/2011	Jordi Amengual	<i>Pica pica</i>
17/03/2011	Jordi Amengual	<i>Macropododon mauretanicus</i>
19/03/2011	Jordi Amengual	<i>Corvus corax</i>
19/03/2011	Jordi Amengual	<i>Testudo graeca</i>
28/03/2011	Jordi Amengual	<i>Actitis hypoleucos</i>
28/03/2011	Jordi Amengual	<i>Tringa ochropus</i>
28/03/2011	Bibià Belmar	<i>Jynx torquilla</i>
04/04/2011	Carlos Cobo	<i>Ardea cinerea</i>
06/04/2011	Bibià Belmar	<i>Circus aeruginosus</i>
06/04/2011	Jordi Amengual	<i>Ardea cinerea</i>
12/04/2011	Gràcia Salas	<i>Testudo hermanni</i>
12/04/2011	Biel Payeras	<i>Puffinus mauretanicus</i>
12/04/2011	Biel Payeras	<i>Calonectris diomedea</i>
12/04/2011	Jordi Amengual	<i>Monticola solitarius</i>
12/04/2011	Carlos Cobo	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>
12/04/2011	Jordi Amengual	<i>Astragalinus balearicus</i>
14/04/2011	Biel Payeras	<i>Falco peregrinus</i>
14/04/2011	Biel Payeras	<i>himantopus himantopus</i>
15/04/2011	Jordi Amengual	<i>Jynx torquilla</i>
16/04/2011	Jordi Amengual	<i>Hieraaetus pennatus</i>
18/04/2011	Carlos Cobo	<i>Burhinus oedipnemus</i>
18/04/2011	Carlos Cobo	<i>Testudo hermanni</i>
18/04/2011	Carlos Cobo	<i>Upupa epops</i>
06/01/1900	Biel Payeras	<i>Adonis microcarpa</i>
28/01/2011	Jordi Amengual	<i>Saxicola rubetra</i>
28/01/2011	Jordi Amengual	<i>Oenanthe oenanthe</i>
28/01/2011	Jordi Amengual	<i>Lanius senator</i>
28/01/2011	Jordi Amengual	<i>Emberiza cirrus</i>
28/01/2011	Jordi Amengual	<i>Oenanthe oenanthe</i>
28/01/2011	Jordi Amengual	<i>Monticola solitarius</i>
28/01/2011	Jordi Amengual	<i>Falco peregrinus</i>
28/01/2011	Biel Payeras	<i>Ichthyaetus audouinii</i>
28/01/2011	Biel Payeras	<i>Puffinus mauretanicus</i>
28/01/2011	Biel Payeras	<i>Calonectris diomedea</i>
28/01/2011	Jordi Amengual	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>

28/01/2011	Biel Payeras	<i>Apus pallidus</i>
28/01/2011	Jordi Amengual	<i>Otus scops</i>
28/01/2011	Biel Payeras	<i>Caprimulgus europaeus</i>
28/01/2011	Jordi Amengual	<i>Asio otus</i>
28/01/2011	Jordi Amengual	<i>Luscinia megarhynchos</i>
28/01/2011	Jordi Amengual	<i>Tyto alba</i>
28/01/2011	Jordi Amengual	<i>Burhinus oedicephalus</i>
29/01/2011	Jordi Amengual	<i>Tachibaptus ruficollis</i>
29/01/2011	Biel i Jordi	<i>Bufo viridis balearica</i>
29/01/2011	Biel i Jordi	<i>Circus aeruginosus</i>
29/01/2011	Biel i Jordi	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
29/01/2011	Biel i Jordi	<i>Ficedula hypoleuca</i>
03/05/2011	Gràcia Salas	<i>Mustela nivalis</i>
03/05/2011	Jordi Amengual	<i>Falco peregrinus</i>
03/05/2011	Biel Payeras	<i>Hieraaetus pennatus</i>
05/05/2011	Jordi Amengual	<i>Falco peregrinus</i>
06/05/2011	Gràcia Salas	<i>Calidris alpina</i>
06/05/2011	Pau Llabrés	<i>Charadrius hiaticula</i>
07/05/2011	Jordi Amengual	<i>Caprimulgus europaeus</i>
07/05/2011	Jordi Amengual	<i>Luscinia megarhynchos</i>
07/05/2011	Jordi Amengual	<i>Testudo hermanni</i>
07/05/2011	Jordi Amengual	<i>Myrtus communis</i>
10/05/2011	Jordi Amengual	<i>Corvus corax</i>
11/05/2011	Jordi Amengual	<i>Corvus corax</i>
11/05/2011	Jordi Amengual	<i>Charadrius hiaticula</i>
12/05/2011	Gràcia Salas	<i>Centaurea bianchii</i>
12/05/2011	Carlos Cobo	<i>Egretta garzetta</i>
12/05/2011	Jordi Amengual	<i>Corvus corax</i>
12/05/2011	Carlos Cobo	<i>Falco peregrinus</i>
12/05/2011	Carlos Cobo	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>
12/05/2011	Carlos Cobo	<i>Larus audouinii</i>
13/05/2011	Biel i Jordi	<i>Corvus corax</i>
13/05/2011	Biel i Jordi	<i>Mustela nivalis</i>
13/05/2011	Biel Payeras	<i>Egretta garzetta</i>
13/05/2011	Jordi Amengual	<i>Fulica atra</i>
13/05/2011	Llucia	<i>Upupa epops</i>
19/05/2011	Jordi Amengual	<i>Charadrius dubius</i>
19/05/2011	Jordi Amengual	<i>Egretta garzetta</i>
20/05/2011	Irene	<i>Corvus corax</i>
20/05/2011	Biel, Jordi, Irene	<i>Bufo viridis balearica</i>
20/05/2011	Biel, Jordi, Irene	<i>Merops apiaster</i>
20/05/2011	Biel Payeras	<i>Egretta garzetta</i>
20/05/2011	Biel Payeras	<i>Anas platyrhynchos</i>
20/05/2011	Biel Payeras	<i>Falco peregrinus</i>
20/05/2011	Biel Payeras	<i>Emberiza cirlus</i>
20/05/2011	Biel Payeras	<i>Muscicapa striata balearica</i>
20/05/2011	Biel Payeras	<i>Saxicola torquata</i>
20/05/2011	Biel Payeras	<i>Ichthyophaga atricapilla</i>
20/05/2011	Biel i Jaume Salvà	<i>Larus michaelis</i>

20/05/2011	Biel i Jaume Salvà	<i>Falco peregrinus</i>
20/05/2011	Biel i Jaume Salvà	<i>Puffinus mauretanicus</i>
20/05/2011	Biel i Jaume Salvà	<i>Calonectris diomedea</i>
20/05/2011	Biel i Jaume Salvà	<i>Columba livia</i>
20/05/2011	Biel i Jaume Salvà	<i>Apus pallidus</i>
20/05/2011		<i>Phalacrocorax aristotelis</i>
21/05/2011	Biel	<i>Carduelis cannabina</i>
21-may	Biel	<i>Phalacrocorax carbo</i>
25/05/2011	Biel	<i>Mustela nivalis</i>
27/05/2011	Biel	<i>Streptopelia turtur</i>
30/05/2011	Biel i Jordi	<i>Egretta garzetta</i>
30/05/2011	Jordi Amengual	<i>Falco peregrinus</i>
30/05/2011	Biel i Jordi	<i>Monticola solitarius</i>
31/05/2011	Biel i Jordi	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>
31/05/2011	Gràcia	<i>Mustela nivalis</i>
04/06/2011	Jordi Amengual	<i>Testudo graeca</i>
04/06/2011	Biel Payeras	<i>Burhinus oedicephalus</i>
04/06/2011	Biel i Jordi	<i>Parus major</i>
04/06/2011	Jordi Amengual	<i>Streptopelia turtur</i>
15/06/2011	Biel Payeras	<i>Testudo hermanni</i>
15/06/2011	Jordi Amengual	<i>Lanius senator</i>
21/06/2011	Bibià Belmar	<i>Anguilla anguilla</i>
22/06/2011	Jordi Amengual	<i>Falco tinnunculus</i>
22/06/2011	Pau Llabrés	<i>Testudo hermanni</i>
22/06/2011	Gràcia Salas	<i>Testudo hermanni</i>
25/06/2011	Jordi Amengual	<i>Corvus corax</i>
25/06/2011	Jordi Amengual	<i>Tachibaptus ruficollis</i>
29/06/2011	Gràcia i Jordi	<i>Bufo viridis balearica</i>
29/06/2011	Gràcia i Jordi	<i>Bufo viridis balearica</i>
29/06/2011	Gràcia i Jordi	<i>Burhinus oedicephalus</i>
29/06/2011	Gràcia i Jordi	<i>Lanius senator</i>
16/07/2011	Bilet	<i>Hieraaetus pennatus</i>
16/07/2011	Biel Payeras	<i>Corvus corax</i>
16/07/2011	Biel Payeras	<i>Streptopelia turtur</i>
19/07/2011	Biel Payeras	<i>Alcedo atthis</i>
21/07/2011	Jordi i Biel	<i>Burhinus oedicephalus</i>
21/07/2011	Jordi i Biel	<i>Bufo viridis balearica</i>
21/07/2011	Jordi i Biel	<i>Macropododon mauretanicus</i>
21/07/2011	Bibià Belmar	<i>Falco peregrinus</i>
23/07/2011	Jordi	<i>Bufo viridis balearica</i>
26/07/2011	Bibià Belmar	<i>Milvus migrans</i>
17/08/2011	Biel i Jordi	<i>Burhinus oedicephalus</i>
19/08/2011	Gràcia i Jordi	<i>Hieraaetus pennatus</i>
19/08/2011	Jordi	<i>Lanius senator</i>
24/08/2011	Biel i Jordi	<i>Burhinus oedicephalus</i>
24/08/2011	Biel i Jordi	<i>Anthus campestris</i>
24/08/2011	Biel i Jordi	<i>Hieraaetus pennatus</i>
26/08/2011	Gràcia i Jordi	<i>Corvus corax</i>
26/08/2011	Gràcia i Jordi	<i>Pancreaticum maritimum</i>

26/08/2011	Gràcia i Jordi	<i>Crithmum maritimum</i>
27/08/2011	Jordi	<i>Cistus albidus</i>
31/08/2011	Biel	<i>Oriolus orolus</i>
01/09/2011	Bibià Belmar	<i>Ardea cinerea</i>
02/09/2011	Bibià Belmar	<i>Macropododon mauretanicus</i>
02/09/2011	Bibià Belmar	<i>Mustela nivalis</i>
06/09/2011	Bibià Belmar	<i>Oenanthe oenanthe</i>
07/09/2011	Gràcia i Jordi	<i>Actitis hypoleucos</i>
07/09/2011	Jordi	<i>Falco peregrinus</i>
07/09/2011	Bibià Belmar	<i>Oriolus orolus</i>
12/09/2011	Bibià Belmar	<i>Merops apiaster</i>
14/09/2011	Jordi	<i>Himantopus himantopus</i>
14/09/2011	Jordi	<i>Actitis hypoleucos</i>
14/09/2011	Jordi	<i>Cettia cetti</i>
18/09/2011	Alicia i Lluïa	<i>Steropleurus balearicus</i>
20/09/2011	Jordi	<i>Jynx torquilla</i>
20/09/2011	Jordi	<i>Pernis apivorus</i>
20/09/2011	Jordi	<i>Corvus corax</i>
21/09/2011	Bibià Belmar	<i>Sturnus vulgaris</i>
21/09/2011	Bibià Belmar	<i>Hieraaetus pennatus</i>
22/09/2011	Jordi	<i>Lepus granatensis</i>
22/09/2011	Jordi	<i>Corvus corax</i>
22/09/2011	Jordi	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>
24/09/2011	Jordi	<i>Himantopus himantopus</i>
24/09/2011	Jordi	<i>Actitis hypoleucos</i>
26/09/2011	Bibià Belmar	<i>Sturnus vulgaris</i>
28/09/2011	Biel i Jordi	<i>Ardea cinerea</i>
28/09/2011	Biel i Jordi	<i>Egretta alba</i>
28/09/2011	Biel i Jordi	<i>Bufo viridis balearica</i>
29/09/2011	Bibià Belmar	<i>Pernis apivorus</i>
04/10/2011	Biel i Jordi	<i>Hieraaetus pennatus</i>
05/10/2011	Jordi	<i>Hieraaetus pennatus</i>
07/10/2011	Biel i Jordi	<i>Turdus philomelos</i>
07/10/2011	Biel i Jordi	<i>Actitis hypoleucos</i>
07/10/2011	Biel i Jordi	<i>Erithacus rubecula</i>
07/10/2011	Biel i Jordi	<i>Alcedo atthis</i>
07/10/2011	Biel i Jordi	<i>Adiantum capillus-veneris</i>
11/10/2011	Bibià Belmar	<i>Oenanthe oenanthe</i>
13/10/2011	Bibià Belmar	<i>Motacilla alba</i>
13/10/2011	Bibià Belmar	<i>Motacilla cinerea</i>
14/10/2011	Biel i Jordi	<i>Actitis hypoleucos</i>
14/10/2011	Biel i Jordi	<i>Turdus philomelos</i>
15/10/2011	Cristina Fiol	<i>Phoenicurus ochrurus</i>
15/10/2011	Biel	<i>Cettia cetti</i>
14/10/2011	Biel i Jordi	<i>Hieraaetus pennatus</i>
18/10/2011	Jordi	<i>Actitis hypoleucos</i>
19/10/2011	Jordi	<i>Regulus ignicapillus</i>
22/10/2011	Jordi	<i>Vanellus vanellus</i>
22/10/2011	Jordi	<i>Hieraaetus pennatus</i>

24/10/2011	Biel	<i>Phoenicurus ochruros</i>
26/10/2011	Biel i Jordi	<i>Phoenicurus ochruros</i>
26/10/2011	Biel i Jordi	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>
26/10/2011	Biel i Jordi	<i>Monticola solitarius</i>
26/10/2011	Biel i Jordi	<i>Falco peregrinus</i>
26/10/2011	Biel i Jordi	<i>Larus audouinii</i>
26/10/2011	Biel	<i>Utetheisa pulchella</i>
26/10/2011	Jordi	<i>Vanessa atalantha</i>
27/10/2011	Jordi	<i>Papilio machaon</i>
28/10/2011	Bibià Belmar	<i>Ardea cinerea</i>
28/10/2011	Gràcia, Biel, Bibià i Jordi	<i>Utetheisa pulchella</i>
29/10/2011	Jordi	<i>Dactylopterus volitans</i>
29/10/2011	Jordi	<i>Actitis hypoleucos</i>
29/10/2011	Jordi	<i>Corvus corax</i>
29/10/2011	Jordi	<i>Falco peregrinus</i>
29/10/2011	Jordi	<i>Hieraaetus pennatus</i>
03/11/2011	Biel i Jordi	<i>Bubulcus ibis</i>
03/11/2011	Biel i Jordi	<i>Hieraaetus pennatus</i>
03/11/2011	Biel i Jordi	<i>Asplenium ceterach</i>
03/11/2011	Biel i Jordi	<i>Cosentinia vellea</i>
05/11/2011	Biel	<i>Motacilla cinerea</i>
08/11/2011	Biel i Jordi	<i>Timarcha balearica</i>
08/11/2011	Biel i Jordi	<i>Hieraaetus pennatus</i>
08/11/2011	Biel i Jordi	<i>Hieraaetus pennatus</i>
08/11/2011	Biel i Jordi	<i>Hieraaetus pennatus</i>
08/11/2011	Biel i Jordi	<i>Testudo hermanni</i>
08/11/2011	Biel i Jordi	<i>Fulica atra</i>
09/11/2011	Biel i Jordi	<i>Testudo hermanni</i>
11/11/2011	fototrampa	<i>Martes martes</i>
12/11/2011	Biel	<i>Macroprotodon mauretanicus</i>
16/11/2011	Biel i Jordi	<i>Falco peregrinus</i>
17/11/2011	Biel i Jordi	<i>Hieraaetus pennatus</i>
17/11/2011	Jordi	<i>Polipodium cambricum</i>
18/11/2011	Jordi	<i>Circus aeruginosus</i>
19/11/2011	Jordi	<i>Macroprotodon mauretanicus</i>
23/11/2011	Biel, Jordi i Sergi	<i>Ardea cinerea</i>
23/11/2011	Biel, Jordi i Sergi	<i>Corvus corax</i>
23/11/2011	Biel, Jordi i Sergi	<i>Elyomis quercinus</i>
23/11/2011	Biel, Jordi i Sergi	<i>Motacilla cinerea</i>
23/11/2011	Biel, Jordi i Sergi	<i>Actitis hypoleucos</i>
23/11/2011	Biel, Jordi i Sergi	<i>Hieraaetus pennatus</i>
25/11/2011	Jordi	<i>Elyomis quercinus</i>
29/11/2011	Biel i Jordi	<i>Anas platyrhynchos</i>
29/11/2011	Biel i Jordi	<i>Actitis hypoleucos</i>
29/11/2011	Biel i Jordi	<i>Motacilla cinerea</i>
29/11/2011	Jordi	<i>Cosentinia vellea*</i>
07/12/2011	Jordi	<i>Mustela nivalis</i>
10/12/2011	Jordi	<i>Anas platyrhynchos</i>
10/12/2011	Jordi	<i>Fulica atra</i>

10/12/2011	Jordi	<i>Actitis hypoleucos</i>
17/12/2011	Biel	<i>Egretta garzetta</i>
19/12/2011	Bibià Belmar	<i>Turdus viscivorus</i>
20/12/2011	Biel, Jordi i Sergi	<i>Ptyonoprogne rupestris</i>
21/12/2011	Biel i Jordi	<i>Egretta garzetta</i>
21/12/2011	Jordi	<i>Anas platyrhynchos</i>
21/12/2011	Biel i Jordi	<i>Ardea cinerea</i>
23/12/2011	Biel i Jordi	<i>Triops</i>
23/12/2011	Biel i Jordi	<i>Artemia</i>
23/12/2011	Biel i Jordi	<i>Escarabat d'aigua</i>
23/12/2011	Biel i Jordi	<i>Anthus prathensis</i>
23/12/2011	Jordi	<i>Larus audouinii</i>
23/12/2011	Jordi	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>
23/12/2011	Jordi	<i>Monticola solitarius</i>
23/12/2011	Biel i Jordi	<i>Falco peregrinus</i>

*Primera cita del parc natural de Mondragó.

Altres activitats o incidències relacionades amb la fauna són les següents:

El 13 de maig de 2011 l'educador del parc, Biel Payeras, trobà un agró blanc a la vorera de l'estany de ses Fonts de n'Alis que no podia volar. Estava enganxat amb fil de pescar a un tamarell per una de les ales. S'avisà el centre de recuperació de fauna, Cofib que vengueren a recollir l'agró al parc. Quan estigué recuperat de la ferida de l'ala s'amollà al parc natural de s'Albufera.

El dia 28 de setembre, Miquel Villadovio ve a les oficines de can Crestall a dur un calàpet (*Bufa balearica*) que ha trobat a la zona des Cap des Moro, envoltat de moixos.

Els educadors ambientals del parc alliberaren el calàpet el mateix dia a una de les basses temporals de la zona des Cap des Moro.

El dia 18 de novembre, una escolar fent l'itinerari de "na Monda" amb l'equip d'educació ambiental del parc va recollir un eriçó (*Athelerix algirus*) que estava malferit. El Cofib es desplaçà al parc per recollir-lo.

3.2. Àrea de desenvolupament Socioeconòmic

Aquesta àrea inclou totes aquelles actuacions adreçades a un aprofitament sostenible dels recursos naturals i els beneficis socials que es poden obtenir de l'espai natural protegit per part de tots els propietaris del parc natural de Mondragó.

3.2.1. Programa d'ajudes als propietaris del parc

L'objectiu d'aquest programa és ajudar als propietaris a finançar tasques o inversions que es realitzin dins el parc.

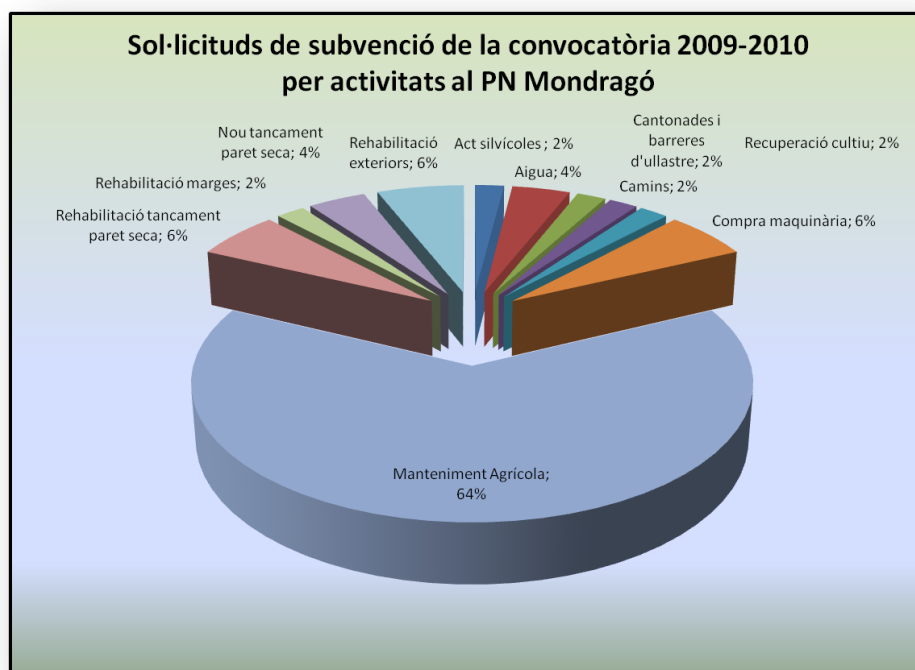
Durant l'any 2011 s'ha continuat amb la tramitació de la convocatòria 2009-2010 publicada el 31 d'octubre de 2009 (BOIB núm. 160).

Relació de tasques desenvolupades

- Tramitació de les subvencions de la convocatòria 2009-2010: visites a les finques per tal de verificar que les tasques han estat realitzades, elaboració d'informes tècnics de les inspeccions de comprovació de les activitats subvencionables.
- Atendre propietaris i rebre documentació de finalització d'activitats demanada en per completar l'expedient.
- Resoldre dubtes i fer aclariments als propietaris.
- Donar suport i ajudar als propietaris per aportar la documentació necessària per tramitar correctament els expedients.
- Informar als interessats que així ho sol·licitin sobre l'estat de tramitació dels seus expedients.

Dades de les sol·licituds per activitats

Les inversions per les quals s'han sol·licitat les subvencions va destinat a uns tipus d'activitats molt concretes. La distribució de sol·licituds de subvenció per activitats en el parc natural de Mondragó és la següent:

S'observa que el 64 % del total de les inversions es correspon a tasques de manteniment agrícola, seguit d'un 6 % de compra de maquinària i un 6 % de rehabilitació de paret seca.

A continuació es mostra una taula amb la quantitat total de subvenció concedida per activitats:

Activitats subvencionades		Subvenció concedida
Act silvícoles	1	246,36 €
Aigua	2	2.247,57 €
Cantonades i barreres d'ullastre	1	573,97 €
Camins	1	610,43 €
Recuperació cultiu	1	1.718,65 €
Compra maquinària	3	17.031,05 €
Manteniment Agrícola	32	25.761,58 €
Rehabilitació tancament paret seca	3	410,29 €
Rehabilitació marges	1	1.911,93 €
Nou tancament paret seca	2	8.177,78 €
Rehabilitació exteriors	3	9.151,46 €
TOTAL	50	67.841,07 €

3.2.2. Conveni entre el govern de les illes balears i els propietaris de terrenys inclosos dins el parc

A finals de l'any 2008 es va començar a treballar en el nou model de conveni. Al llarg de 2011 no s'han signat convenis amb els propietaris.

Les dades més representatives del programa del 2011 són les següents:

- Durant 2011 es va continuar recollint sol·licituds per a una propera signatura de convenis, a finals d'any es disposava d'unes 21 sol·licituds pendents de signatura corresponents a 18 propietaris.
- Actualment estan en vigor un total de 285 convenis, fins a 31 de desembre de 2011,

D'acord amb la signatura dels convenis s'ha mantingut les tasques relacionades amb l'estudi i seguiment periòdic d'un conjunt de basses i s'han desenvolupat altres tasques com:

- L'amollada de tortugues mediterrànies.
- La retirada de fems i enderrocs d'alguna finca
- La retirada de biomassa vegetal morta d'alguna finca del parc.

A continuació es mostren una sèrie de taules amb les dades dels convenis vigents:

Dades bàsiques dels propietaris:

	DATA DE SIGNATURA				TOTALS
	22/12/2008	02/07/2009	29/09/2009	19/07/2010	
Núm. convenis vigents	19	97	114	55	285
Núm. propietaris	5	56	66	44	161*

*Aquest nombre no és el resultat de la suma de tots els propietaris perquè una sola persona pot signar més d'un conveni.

Dades del territori conveniat:

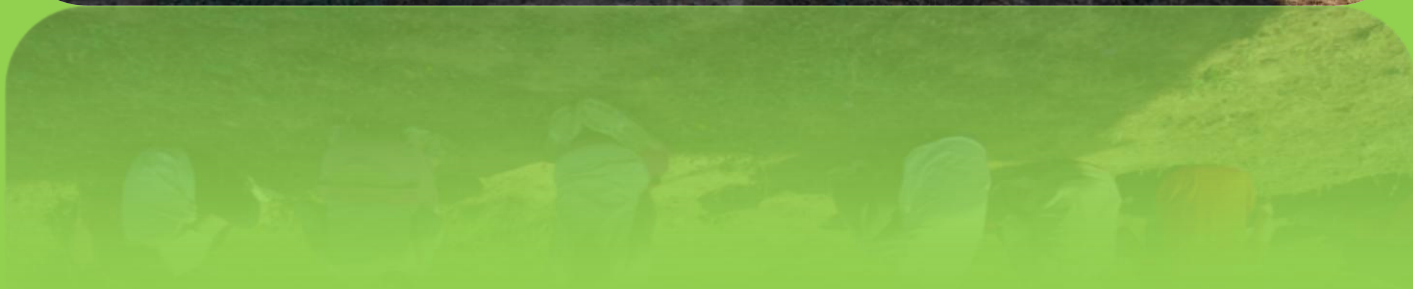
	DATA DE SIGNATURA				TOTALS
	22/12/2008	02/07/2009	29/09/2009	19/07/2010	
Núm. de parcel·les	16	99	100	55	270
Núm. de finques registrals	19	106	117	60	283
Superfície conveniada	136.534 m ²	727.844,10 m ²	890.724,40 m ²	377.012,41 m ²	1.995.580,91 m ²

Dades dels pagaments realitzats durant el 2011:

Pagaments de convenis	Total pagat
2º r pagament de 64 convenis del juliol 2010	
3er pagament de 11convenis del juliol 2009	
3er pagament de 81 convenis del setembre 2009	
TOTAL	

- Els convenis de les 19 finques signats a 22 de desembre de 2008, caduquen a 22 de desembre de 2011, el darrer pagament d'aquets convenis d se va fer al desembre de 2010.
- Dels 119 convenis signats al 2009 que eren renovacions de 2005 caduquen a 22 de desembre de 2011, el darrer pagament d'aquets convenis se va fer al desembre de 2010, ja que son retroactius, vol dir que eren convenis signats per primera vegada a 2005, que s'havien de tornar a signar a desembre de 2008 i per manca de temps no se va fer fins al juliol per tant aquest era el primer pagament que corresponia a 2008 .
- Al llarg d'aquets anys han mort propietaris que tenien conveni, hi havia la possibilitat de subrogar-los als hereus, presentant novament la titularitat de la propietat, son 8 subrogacions, altres no han sol.licitat la renovació, d'aquí que les cifres no coincideixin amb les primeres dades.

3.3. Àrea d'ús públic

3.3.1. Programa d'informació al públic en general i d'atenció als propietaris a les oficines del parc (can crestall) i al centre d'informació

El parc té 2 centres on s'atenen als usuaris de forma personalitzada, són:

1. El centre d'informació de ses Fonts de n'Alis.
2. Les oficines de can Crestall de Santanyí.

Can Crestall atén majoritàriament les consultes de propietaris de terrenys inclosos dins el parc mentre que el centre d'informació sol rebre la visita de turistes i escolars que visiten el parc.

A continuació es mostren les dades més significatives de 2011.

Centre d'informació de ses Fonts de n'Alis

Ha estat obert tots els dies de l'any (excepte l'1 de gener i 25 de desembre). L'horari habitual és 9 h fins a les 16 h.

Les tasques que s'han realitzat al centre d'informació són:

- Informar, assessorar, aconsellar als usuaris que així ho sol·liciten sobre diferents aspectes del parc, com itineraris, platges, fauna, etc.
- Realització de memòries mensuals.
- Coordinar les sol·licituds de participació a les activitats d'agenda de l'espai.
- Recompte diari dels visitants del centre i tractament estadístic de les dades.
- Prendre les dades meteorològiques.
- Col·laborar en tasques de comunicació entre el personal del parc.
- Venda i control de caixa de la botiga del parc.

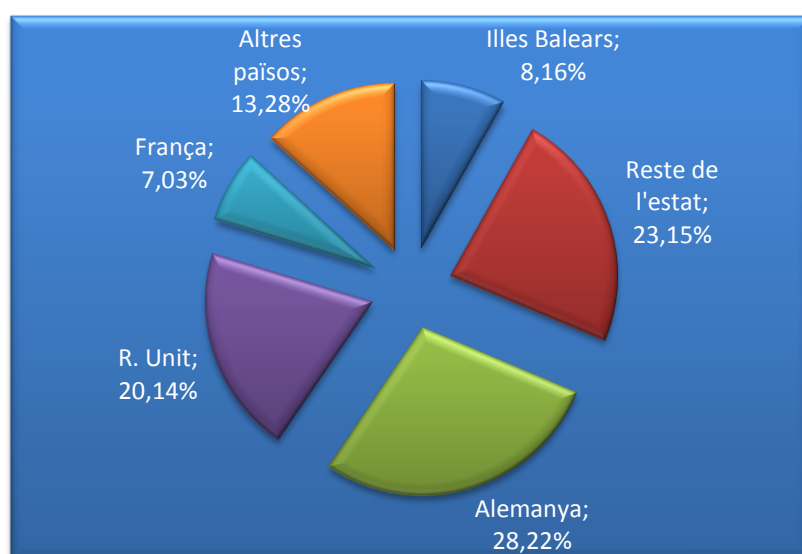
Seguidament es mostren una sèrie de dades en forma de taules i gràfiques referides als visitants que han entrat dins el centre d'informació.

Gràfiques i taules de 2011 sobre les dades estadístiques dels visitants que entren al centre d'informació de ses Fonts de n'Alis

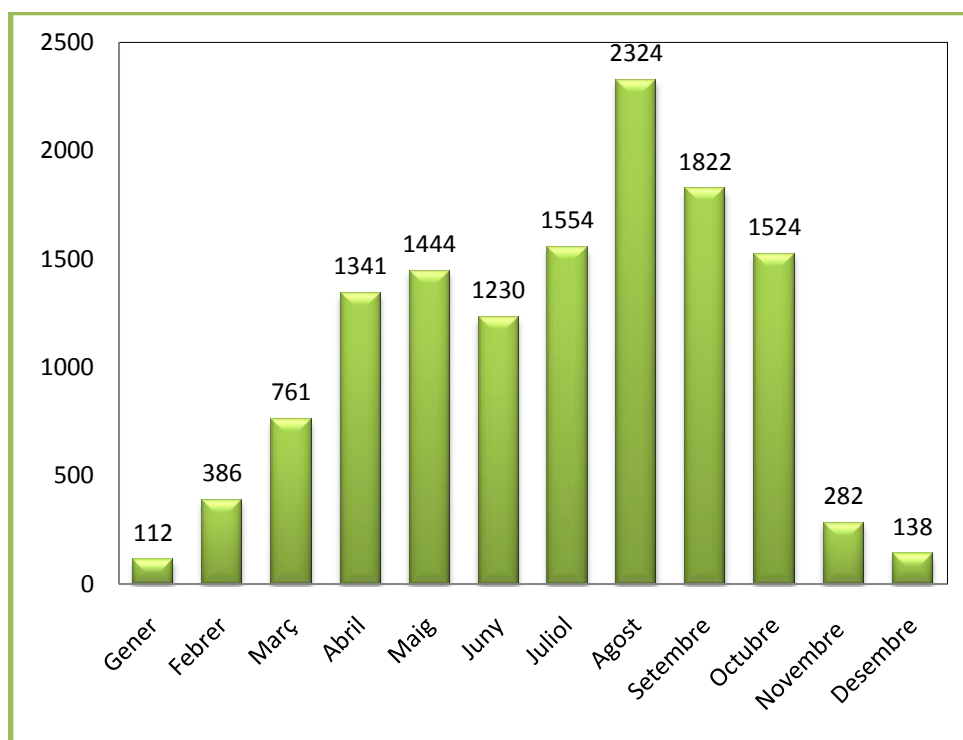
	Illes Balears	Reste de l'estat	Alemanya	R. Unit	França	Altres països	TOTALS
Gener	30	56	51	20	2	9	168
Febrer	98	59	171	36	0	23	387
Març	60	88	349	82	4	39	622
Abril	181	266	721	374	175	185	1902
Maig	140	250	592	431	198	242	1853
Juny	68	428	488	442	115	366	1907
Juliol	128	711	385	345	126	297	1992
Agost	120	955	214	342	145	387	2163
Setembre	88	490	449	509	118	300	1954
Octubre	215	174	784	431	158	166	1928
Novembre	72	47	107	78	2	11	317
Desembre	61	50	44	19	43	25	242
TOTAL	1261	3574	4355	3109	1086	2050	15435

Taula del nombre de visitants mensuals no concertats segons la procedència

Dins les dades de la taula no s'inclouen les xifres corresponents als col·lectius que han visitat l'espai de forma concertada: escoles, grups de voluntaris, participants en activitats d'agenda, etc..

Gràfica del percentatge de visitants no concertats segons la procedència.

Gràfica de la distribució mensuals al centre d'informació

Algunes conclusions sobre les dades estadístiques són:

- Les xifres totals de visitants són sensiblement més altes que l'any passat, s'ha passat dels 12.918 als **15.435** visitants.
- Una vegada més els usuaris alemanys han estat els visitants majoritaris amb un 28,22 % del total, tot i que és un percentatge lleugerament inferior al del 2010, en què fou del 31 %.
- A diferència d'altres anys els visitants de la resta de l'Estat superen als visitants del Regne Unit.
- Durant els mesos de d'estiu és quan més visitants han entrat al centre. Si més no al 2011 no s'han reflectit uns pics de visitants tan marcats als mesos d'estiu, sinó que els visitants han estat bastant nombrosos des d'abril fins a octubre.

Pel que fa al núm. total de visitants que han passat pel centre d'informació, a les dades ja citades s'han de sumar tots els visitants que han arribat a l'espai de forma concertada.

A continuació es mostra una taula on es mostren les xifres dels visitants:

	Núm.	Nombre de participants
Escoles amb educador	55	2276
Visites autoritzades (sense educadors)	11	501
Escolars no concertats	11	492
Visites guiades	13	102
Activitats d'agenda	25	417
Voluntariat	6	162
Altres	56	3131
TOTALS	177	7081

Suggeriments preguntes dels visitants a l'espai:

Des de 2008 el personal del centre d'informació recull en un formulari tots els suggeriments, preguntes i altres qüestions formulades pels usuaris. L'objectiu d'aquesta tasca és conèixer el perfil, necessitats i interessos dels visitants de l'espai per poder oferir un servei adaptat a la realitat

Durant l'any 2011 s'han fet un total aproximat de 4.886 consultes.

Observacions sobre les consultes:

La majoria de les observacions i preguntes estan relacionades amb l'ús públic dins l'espai.

- La qüestió més sol·licitada durant els mesos d'estiu fa referència a la localització de les platges, amb un 27,9 %.
- La segona consulta més freqüent és sobre un plànol de l'espai, amb un 20% seguit de sol·licitud d'informació sobre itineraris que representen un 13,2 % del total de consultes fetes pels visitants.
- Un 2,9 % són qüestions sobre la fauna i un 1,1 sobre la flora.

Oficines del parc: can Crestall

Es en aquesta oficina on es centralitza gairebé tota la feina de gestió administrativa del parc. Les tasques desenvolupades inclouen la tramitació de subvencions i convenis amb els propietaris de les finques del parc, la redacció d'informes, la gestió d'autoritzacions, el seguiment econòmic, la tramitació de denúncies, la informació als propietaris i als ciutadans, etc. L'horari de feina és de 8 a 15 h de dilluns a divendres.

Recompte dels visitants a can Crestall

	Illes balears		Resta de l'estat	Alemanya	Regne Unit	Altres	Total
	propietaris	altres					
Gener	58	9	0	0	0	0	67
Febrer	36	18	0	2	0	0	56
Març	63	26	2	4	0	0	95
Abril	48	11	2	6	4	0	71
Maig	31	1	0	0	0	2	35
Juny	26	2	1	5	0	0	34
Juliol	39	4	3	6	0	0	52
Agost	21	2	1	1	0	0	25
Setembre	13	1	3	0	0	0	17
Octubre	74	24	0	0	2	0	78
Novembre	39	3	0	2	0	0	44
Desembre	14	0	4	1	0	0	19
	462	79	16	28	6	2	593

Nombre de visitants mensuals i procedència

Les xifres totals són inferiors a les de l'any 2010. Probablement aquesta disminució és perquè dins el 2011 no hi ha hagut cap nova convocatòria de subvencions, sinó que s'ha continuat amb la de l'any 2009-2010.

El 91% dels visitants són mallorquins. De la resta de l'estat un 3%. Els visitants alemanys representen un 5% del total de visites.

3.3.2. Programa d'informació, vigilància i serveis als usuaris de les platges, itineraris i àrees recreatives

Durant l'any 2011 només s'ha pogut contractar un sol vigilant des de juliol fins a desembre. Les tasques fonamentals d'aquest personal han estat controlar i vigilar les zones del parc amb un major grau d'ús públic com: les platges, els aparcaments i els itineraris, i molt especialment la zona dunar de s'Amarador.

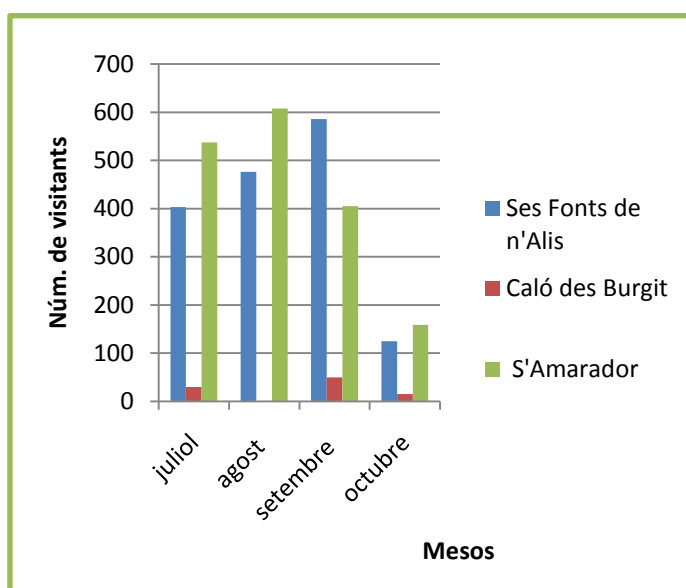
Les vigilants realitzaren altres tasques de suport a la gestió del parc:

- Donar informació als visitants de l'espai.
- Realitzar dos recomptes diaris dels usuaris de les platges, vehicles i altres aspectes d'interès. Els horaris dels recomptes es realitzen a les 13 i 16 h.
- Revisar la neteja dels itineraris i altres recursos dels equipaments d'ús públic.
- Col·laborar amb la brigada del parc en el manteniment general de l'espai, i molt especialment en la neteja durant els mesos d'estiu.

A partir del mes d'octubre el vigilant treballà amb la brigada del parc.

Dades i conclusions dels recomptes.

- El mes d'agost ha estat el de major aflluència d'usuaris a les platges i a les àrees recreatives, seguit dels mesos de juliol i setembre.
- Durant els caps de setmana i molt especialment els diumenges es donen les xifres més elevades de núm. d'usuaris tant a les platges com a les àrees recreatives.
- Durant el mes d'agost l'àrea recreativa de ses Fonts de n'Alis es troba saturada tots els caps de setmana.

	JULIOL		AGOST		SETEMBRE		OCTUBRE	
	VISITANTS		VISITANTS		VISITANTS		VISITANTS	
	13:00	16:00	13:00	16:00	13:00	16:00	13:00	16:00
Platja Font de n'Alis	390	403	504	476	286	293	135	125
Calo d'en Borgit	69	30	55	*	54	50	20	15
Platja de s'Amarador	494	537	597	608	405	405	172	159
Area Recreativa de S'Amaador	12	2	8	12	3	1	5	2
Area Recreativa Fonts de n'Alis	33	30	32	49	20	17	11	6

3.3.3. Programa d'interpretació ambiental

El programa d'interpretació i educació ambiental inclou visites guiades, itineraris interpretatius habilitats dins l'àmbit del parc i tallers ambientals.

L'equip d'educació ambiental del parc s'encarrega de realitzar aquestes visites.

S'ha elaborat la informació sobre l'oferta educativa del parc i les visites guiades i s'ha publicat a la pàgina WEB de la Conselleria de Medi Ambient.

3.3.3.1. Itineraris interpretatius guiats

a) Públic en general

Els itineraris interpretatius van dirigits al públic en general amb l'objectiu de divulgar els valors naturals i culturals del parc natural de Mondragó. Aquesta activitat es realitza habitualment en dissabte i els participants han pogut realitzar diferents itineraris dins l'oferta del parc.

Les visites guiades han estat les següents:

- Paisatge de marina: S'han fet 9 itineraris amb un total de 52 persones
- Descobrim el torrent de Ses coves del rei : Una sortida amb 18 persones
- Sa Punta de Ses gatoves i s'Amarador: una sortida amb 15 persones.
- Seguiment de caixes niu: una sortida amb 9 persones.
- Mondragó des de la mar amb la Balear: 2 sortides amb 28 persones.

Les visites guiades han suposat la participació d'un total de 133 persones.

b) Escolars

Els itineraris interpretatius per escolars tenen com a objectiu apropar als alumnes al coneixement del parc natural de Mondragó i estan vinculats al currículum escolar. S'oferten als diferents nivells educatius des d'educació infantil, primària, secundària fins a batxillerat, així com a les escoles-taller.

Aquestes activitats educatives s'ofereixen de dilluns a divendres i van acompanyades d'una visita prèvia que es realitza al centre educatiu abans de desenvolupar l'itinerari interpretatiu i serveix per introduir als alumnes en la descoberta del parc i concretar amb els mestres i professors els objectius i continguts curriculars de la sortida. Les visites prèvies es solen realitzar entre 7 i 10 dies abans d'anar al parc. Així s'han fet 28 visites als centres escolars amb 1551 participants

Durant l'any 2011 s'han realitzat un total de 54 itineraris interpretatius pel parc natural de Mondragó que han suposat la participació de 2161 participants.

- Descobrir Mondragó amb na Monda: 7 itineraris amb 284 participants.
- Paisatge de Marina: 32 itineraris amb un total de 1321 participants
- El litoral de Mondragó: 14 itineraris amb 540 persones
- Mondragó des de la mar amb la Balear: 1 grup de 16 persones

Com cada any s'ha treballat en el perfeccionament dels continguts i disseny dels itineraris.

L'equip educatiu del parc ha col·laborat a suplir baixes de companys d'altres espais naturals.

3.3.3.2. Tallers ambientals

Durant l'any 2011 s'han realitzat els següents tallers ambientals:

- *Taller de sostenibilitat.* S'han realitzat 3 tallers amb un total de 96 participants.
- *Ornaments nadalencs amb motius de natura.* S'ha realitzat un taller amb un total de 79 participants.
- *Els fòssils ens expliquen el passat.* S'han fet 3 tallers amb un total de 134 participants.
- *Investigam la biodiversitat.* S'ha fet un taller amb un total de 13 persones

La realització dels tallers ambientals ha suposat la participació de 322 persones

3.3.3.3. Conferències

El dia 12 d'agost de 2011 se va realitzar la conferència "**Els moixos a l'entorn periurbà i espais naturals de Mallorca**" per en Victor Colomar a la seu de l'Associació de veïns del cap des Moro, a la qual hi assistiren 9 persones

3.3.4. Programa d'agenda d'activitats

Amb aquest programa es pretén oferir diferents activitats destinades sobretot a la població local, per donar a conèixer els valors del parc, així com les tasques de gestió que s'hi duen a terme.

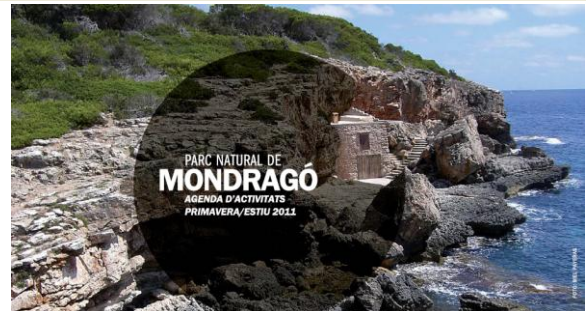
L'agenda d'activitats es desenvolupa en dos períodes anuals: Primavera-Estiu i Tardor-Hivern amb l'objectiu de promoure l'interès pel parc de Mondragó al públic en general. Les activitats que es programen són diverses, amb xerrades, tallers, itineraris interpretatius.

En total s'han realitzat 18 activitats d'agenda que amb una participació de 576 persones.

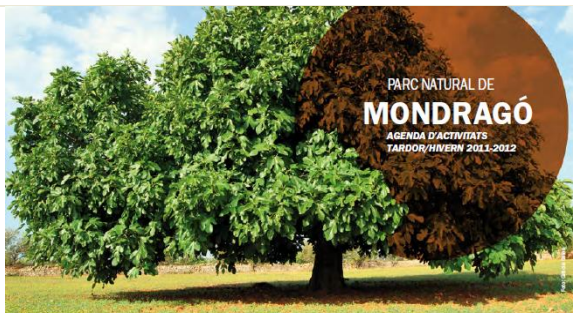
Les activitats realitzades han estat les següents:

1. 22-01-2011: *Descobrim el torrent de ses coves del rei.* (15)
Ponent: equip d'educació ambiental
2. 29-01-2011 i 5-02-2011: *Cordam cadires amb bova.* (21)
Taller: Maria Margalida Siquier Colomar
3. Dissabte 19 de febrer.
Aus marines (16)
Ponent: Ana Rodríguez i Miguel Mc Minn

4. 5-03-2011: *Aprenem a podar i empeltar* (41)
Ponent: Joan Rayó i Bernat Canyelles
5. 12-03-2011: *Oficis d'un temps: els forns de calç* (19)
Ponent: Joan Mestre
6. 26-03-2011: *Taller de fotografia d'orquídies de la marina* (17)
Ponent: M.Àngel Dora
7. 10-04-2011: *Les basses temporals, un ecosistema molt peculiar* (14)
Ponent: Jordi Muntaner
8. 30-04-2011 i 7-05-2011: *Mondragó des de la mar amb la Balear* (12)
Ponents: tripulació de la Balear i equip d'educació ambiental
9. 21-05-2011: *Entre el dia i la nit.* (16)
Ponent: equip educatiu del parc
10. 4-06-2011: *Passeig en piragua pel litoral de Mondragó* (13)
Ponent: equip educatiu del parc
11. 5-08-2011: *El cel d'estiu* (26)
Ponent: equip educatiu del parc
12. 10-09-2011: *Vine a bussejar a Mondragó!* (23)
Ponent: equip educatiu del parc

13. 24-09-2011. *Fruiters de secà a Mondragó: les figueres.* (12)
Ponent: Monserrat Pons
14. 8-10-2011: *Demostració d'anellament i observació d'ocells* (15)
Ponent: Manolo Suárez
15. 15-10-2011: *Seguiment de caixes niu.* (3)
Ponent: Cristina Fiol
16. 5-11-2011. *Un viatge al passat: La prehistòria a Mondragó.* (21) (Setmana de la Ciència)
Ponent: Emili García
17. 12-01-2012: *Els mamífers terrestres de Mondragó.* (Setmana de la Ciència) (20)
Ponent: Sebastián Trenado.
18. 3-12-2011: *Els bolets de Mondragó.* (39)
Ponent: Joan Carles Salom i Josep LL. Siquier.

A continuació es realitza una referència al desenvolupament de les activitats d'agenda:

Descobrim el torrent de ses Coves del Rei

L'activitat va consistir en un itinerari a través del Torrent de les Coves del Rei. Es va fer una introducció en que es varen tractar l'origen de les roques, l'origen càrstic dels torrents, la relació funcional dels torrents, els barrancs i les cales del litoral del llevant i migjorn de Mallorca. Durant l'itinerari vèrem les diferents parts del torrent, començant per la zona humida, les fonts de n'Alis, l'enginyeria de l'aigua heretada dels àrabs, així com també els horts i cultius de reguiu. Altres continguts foren el paisatge dels barrancs, la vegetació present dins del barranc, i la presència humana (barraques de roter i les coves del Rei), finalment l'itinerari va transcórrer per allà on comença el torrent i la seva conca de recepció.

Cordam cadires amb bova

Durant dues jornades varem mirar d'aprendre "l'art" de cordar cadires amb bova. Es volia donar a conèixer una activitat tradicional que avui en dia poca gent sap fer, en la qual s'aprofiten les fulles d'una planta, la bova (*Thypha latifolia*), que creix a zones humides o llocs inundats d'aigua dolça. A Mondragó és escassa i l'hem trobada dins qualche antiga sínia. Per fer l'activitat es va dur bova de Muro, ja que en necessitàvem gran quantitat. Els participants varen dur les seves cadires, i madò Mª Margalida Siquier, una manacorina que s'hi ha dedicat tota la vida, ens va ensenyar la manera de cordar-les. Aviat se n'adonaren de que aquesta feina requereix paciència i habilitat, però entre els dos dies quasi tothom va poder acabar la seva cadira, i se n'anaren va ben contents.

Aus marines

L'activitat va tenir dues parts: una presentació teòrica tipus powerpoint i una part pràctica. A la part teòrica es va fer una exposició sobre la biologia, les espècies més representatives a Balears, les amenaces etc, i se va xerrar sobre el virot petit (*Puffinus mauretanicus*), una espècie en perill d'extinció que cria únicament a Balears. A la segona part se va fer observació des del Cap des Moro de les espècies que es veien al litoral. Per això s'utilitzaren prismàtics i telescopis. Se pogueren observar : *Phalacrocorax aristotelis*, *Phalacrocorax Carbo*, *Puffinus mauretanicus*, *Larus audouinii* i *Larus michaelis*

Aprenem a podar i empeltar

El divendres vespre tingué lloc a Can Crestall la primera part del breu curset per aprendre a podar i empeltar organitzat pel Parc. Va consistir en una xerrada sobre diversos aspectes teòrics de la poda i l'empelt que s'han de tenir en compte abans de realitzar la pràctica al camp. S'explicà el concepte de poda, els diferents tipus de poda que hi ha, quan és l'època adequada etc... tot això acompanyat de moltes fotografies, gràfiques i dibuixos (Va resultar de gran ajuda comptar amb una pissarra per il·lustrar les explicacions) El mateix es va fer amb el tema de l'empelt, tot i que el temps se'ns va tirar una mica a sobre i ho vérem més per damunt. El dissabte es va fer un recordatori d'alguns conceptes del dia anterior, i se va procedir a fer demostracions de poda de formació, fructificació i rejuveniment. Per això es va utilitzar una plantació de garrover i Figuera del Parc. Finalment es feu una demostració d'empelt de olivera utilitzant ullastre.

Oficis d'un temps: els forns de calç

La jornada ha començat al Centre d'Informació del Parc, on el ponent ha realitzat una presentació tipus powerpoint per tal de fer una introducció sobre el tema. S'ha parlat de la calç, de les seves utilitats, dels orígens històrics dels forn de calç, de la seva tipologia etc... Després de la xerrada, la meteorologia ens ha respectat i hem pogut anar a voltar per tal de veure les restes dels forns de calç in situ. Hem visitat el forn situat a s'Amarador i després el que es troba al Caló d'en Perdiu. Allà hem intentat esbrinar com devien ésser, perquè els degueren situar en aquell lloc etc... En Joan, armat amb una cinta mètrica ha pres mides de l'alçada i amplada de l'olla de cada un dels forns. No hem pogut visitar les restes d'un tercer forn, situat per la zona de Ses Fonts de n'Alis, perquè s'ha posat a ploure. Tot i així hem acabat a l'hora acordada; la gent ha manifestat que s'ho ha passat molt bé i ha trobat la sortida molt interessant. Assenyalar que ha acudit a l'activitat un homo que va treballar molts d'anys en un forn de calç a la comarca (tot i que era un forn un poc més modern, fet de tosquets en lloc de pedra) i ha estat de gran ajuda per al desenvolupament de l'activitat, ja que també ens ha contat els seus coneixements i s'han complementat amb les explicacions del ponent.

Taller de fotografia d'orquídies a Mondragó

L'activitat va tenir dues parts: una part pràctica i altra de teòrica. La part teòrica va durar 1 h. Se varen donar consells sobre com organitzar les sortides (estudi de les espècies a fotografiar, situació etc), la llum i les condicions ambientals més adients per fer fotografia de les orquídies; sobre el material que se necessita (tubs d'extensió, trípode, visor d'angul); eliminació d'ombres i millora de la il·luminació. A la part pràctica els participants varen intentar fer fotografies de diferents espècies amb l'ajuda del ponent. Se varen fer fotografies de les següents espècies: *O. vernixia*, *Anacamptis pyramidalis*, *O. tenthedinifera*, *O. balearica*, *O. dyris*, *O. fusca*, *O. bombyliflora*, *O. longicornu*.

Les basses temporals, un ecosistema molt peculiar

El ponent ha fet una presentació tipus *power point* a can Crestall per tal d'explicar el que era una bassa temporal, les seves característiques, així com una aproximació a la flora i fauna lligats a n' aquest tipus d'ambients. Després hem anat a veure in situ dos dels tres conjunts de basses temporals que es tenen localitzats dins els límits del Parc: les del Cap des Moro i les de s'Estret des Temps. Als dos llocs els participants han pogut veure una gran quantitat de capgrossos de calàpet (*Bufo balearicus*), invertebrats tipus *Notonectas* sp. I fins i tot nimfes de libèl·lula. Pel que fa a les plantes destacar els *Ranunculus peltatus* (florits), *Damasonium alisma* (amb fruit), *Mentha* sp i *Elatine macropoda*. Malauradament no hem pogut veure cap *Triops cancriformis*, ni cap calàpet adult (i això que sòls dos dies abans s'hi se n'hi havia vist un), però la gent ha manifestat quedar ben contenta amb l'activitat.

Mondragó des de la mar amb la Balear

La trobada amb els participants es al mateix port de Portopetro. Durant la presentació s'explica en què consistirà l'activitat, s'introdueix la figura del Parc i es mostra un mapa en el qual es fa que es fixin en l'extensió de la seva costa. A continuació es mostra un altre mapa sobre tot el tram de costa pel qual navegarem i es marca el trajecte que realitzarem. Es convida als participants a entrar en la barca i a utilitzar alguns dels prismàtics del Parc durant la travessia, desatacam i mentre anam sortint del port els mariners comencen les seves explicacions sobre la Balear i la seva història (és la barca de bou més antiga que es conserva a Mallorca, construïda als anys '20 i restaurada a finals dels anys '90). Després, l'educador ambiental va intercalant les seves explicacions amb les dels mariners, prenent més protagonisme una vegada l'embarcació arriba a les proximitats del Parc. Les explicacions tenen un suport gràfic complementari i van relacionades a allò que anem veient: la

geologia i diferents tipus de costa, la seva història, els ocells que hi viuen (hem pogut observar diverses vegades falcons, gavina roja, corb marins, virots etc...) Segons l'estat de la mar, ens hem apropat fins a les cales de Ses Fonts de n'Alis i de s'Amarador, o hem pogut arribar a s'Estret des Temps, límit més meridional del Parc, fins i tot un dia que la mar estava bastant tranquil·la entràrem dins al port natural de Cala Figuera. estat un èxit de participació i els assistents s'han engrescat. Llàstima dels dos dies que s'ha hagut d'anul·lar per mal temps a la mar.

Entre el dia i la nit

L'objectiu principal de l'activitat era el de mostrar als participants aquells fets que se donen a la natura entre les darreres hores del dia i la primera hora de la nit. Se va plantejar l'activitat en dues parts: una introducció a l'activitat, en el qual se va xerrar dels cicles naturals (estacionals, diaris) i se va fer menció a que diàriament se veuen unes pautes a la natura, és a dir animals que se desplacen cap als dormitoris, flors que se tanquen, etc.. Seguidament se va fer la part pràctica, en la qual primerament se va anar al Cap d'es Moro per veure els moviments dels virots petits i virots grossos, més actius durant les darreres hores dels dia. També se va poder observar un fenomen lligat a l'astronomia. (l'ombra de la terra i el cinturó de venus). Ja quan el sol ja era post se començaren a veure les sortides d'espècies crepusculars i nocturnes. Els primers en detectar-se foren les rates-pinyades (*Pipistrellus pipistrellus*). Se podia apreciar també un descens el l'activitat de les espècies diürnes a través de l'escolta dels seus cants. Seguidament se varen poder detectar els sebel·lins, l'inici de l'activitat dels insectes nocturns (grills, papallones), i finalment les aus més nocturnes (mussols).

Passeig en piraqua pel litoral de Mondragó

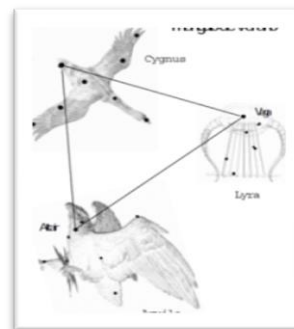
La trobada amb els participants ha estat el Centre d'Informació de Ses Fonts de n'Alis. Allà esperava un educador, mentre que l'altra anava ajudant a descarregar les piragües (en realitat eren kaiaks) a les monitores del Club Nàutic de Porto Petro, que ens aportava el material. Un cob arribats a la platja tots hem deixat les pertinences a la barraca de s'Escorxador i ens hem preparat pel viatge. Les monitores han explicat les normes de seguretat, com manejar el rem i el kaiak etc..., els educadors hem explicat l'itinerari a fer, ens hem dividit en dos grups... i ens hem fet a la mar! La volta finalment ha estat un poc més curta del planejat degut a que quan duiem una horeta dins la mar s'ha format una tempesta i amenaçava d'agafar-nos de ple, així que les monitores per qüestions de seguretat s'han estimat més tornar. Així i tot hem pogut visitar es Caló des Burgit, Sas Punta des Blanquer i veure els penyals costaners de Solimina, a més de tornada hem entrat dins la cova marina que hi ha a la zona de Sa Guàrdia d'en Garrot. Hem vist les dues espècies de gavina, coloms roquers, se'ls ha explicat que a la zona i cria el falco pelegrí i que va ésser un dels darrers llocs de Mallorca on hi ha citat el Vell marí, hem gaudit d'un paisatge espectacular... La gent ha manifestat

que s'ho ha passat molt bé i que s'ha de repetir. La mar no estava massa plana, però la gent ha demostrat destresa en el maneig de les embarcacions.

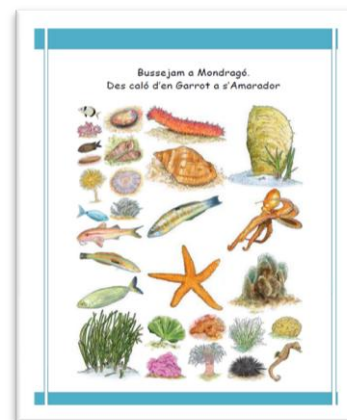
El cel d'estiu

L'objectiu de l'activitat era mostrar les característiques més representatives del cel d'una nit d'estiu, així com recordar dites i saviesa popular relacionada. La vetllada tengué dues parts: primer una presentació teòrica sobre astronomia i cultura popular, i després se va fer la part pràctica, que consistia en el reconeixement de constel·lacions, observació de planetes i les llàgrimes de Sant Llorenç. Va ésser un èxit

Vine a bussejar a Mondragó

La jornada ha començat prest, 9.30h al Centre d'Informació, per evitar la massificació de la platja i de la mar. Al Caló d'en Garrot hem fet una explicació introductòria sobre la zonificació, els ambients i les diferents espècies vegetals i animals que es podrien veure i hem fet dos grups. Cada participant duia la seva careta, tub i aletes. Noltros els hem deixat unes fixes per poder identificar el que anessin veient a dins la mar. Més o manco tothom ha pogut veure les següents espècies de peixos: cabot de roca, variada, oblada, saupa, mabre, moll, donzella, fadrí, llisa, vaca, tord i tuta. Els qui han tengut més sort han pogut veure qualche pedaç i qualche agulla. Tampoc han faltat els eriçons, pardals de moro, esponjes (sobre tot *Ircinia sp.*), anemones, cornets, corns de tap i els més detallistes han pogut descobrir algun corall (*Ballanophyllia sp.*). També s'ha vist la praderia de *Posidònia oceànica* sobre la qual ens hem aturat i explicat in situ la seva importància. El busseig ha acabat a la platja de s'Amarador, a on hem posat en comú les observacions fetes. Dels comentaris dels participants en podem extreure que l'activitat ha agradat molt.

Fruiters de secà a Mondragó: les figueres

La idea de la jornada era poder fer una presentació teòrica en primer lloc i després fer una sortida pràctica, però el temps no acompanyà i degut a la pluja l'activitat va consistir bàsicament en una xerrada al Centre d'Informació, i una mena de taula rodona sobre les figues i figueres: el seu origen, els tipus que hi ha en el món, les varietats mallorquines, com és sembren, la seva problemàtica etc... Tot i així vàrem aprendre molt de la mà d'un llucmajorer expert en el tema com és en Monserrat Pons i les 3 hores de xerrada varen passar volant.

Demostració d'anellament i observació d'ocells

Aquesta activitat estava prevista en un principi per dia 8 d'octubre, però degut al mal temps finalment la realitzarem aquesta data. El punt de trobada fou l'aparcament de Ca sa Muda, des d'on anàrem caminant fins a la barraca a on ens esperaven els anelladors, vora l'estany de s'Amarador. Ells ja havien parat els filats i fetes les presentacions anàrem a recollir els aucells que hi havia caigut. Els participants pogueren veure tot el procés de l'anellament: la captura dels ocells amb les xarxes, la col·locació de l'anella, la presa de dades. En Manolo els va explicar la finalitat d'aquestes activitats i la seva importància per a fer un seguiment i avaluar l'estat poblacional de cada espècie. Es varen anellar una dotzena de ropits, un parell de busquerets de capell, un busqueret de cap negre i un ull de bou, així que la gent va poder veure aquestes espècies molt d'aprop. Per completar l'activitat després es va fer un petit recorregut per l'itinerari de s'Amarador per escoltar i observar ocells. Va anar força bé: escoltàrem i vérem cadeneres, ropits, trencapinyons, sòl·lera boscana, mèrleres, tords, ferrericos i com no les fotges de l'estany. També varem veure un esparver (*Hieraaetus pennatus*) que va estar volant una estona per damunt noltros.

Un viatge al passat: la prehistòria a Mondragó

La trobada amb els participants ha tengut lloc a les oficines del Parc a Santanyí. Allà ens esperava un mini bus llogat per l'ocasió, per tal de poder accedir fàcilment als diferents jaciments prehistòrics que es coneixen a dins el Parc Natural de Mondragó. El primer jaciment que hem visitat és el situat a les Coves del Rei, a un barranc de l'interior del Parc. Per accedir-hi s'ha d'anar uns 15 minuts per un antic camí de carro, així es que el xofer ha aparcant el mini bus i ens hem posat a caminar, gaudint del paisatge. Un cop arribats a les coves la gent ha pogut observar diverses restes d'arquitectura ciclòpia, d'època talaiòtica. N'Emili ha explicat que es pot tractar d'una zona que s'hauria emprat amb finalitat funerària aprofitant tres coves naturals una mica modificades, però també podria haver-hi un assentament. Hi ha blocs ciclopis escampats per la zona i se n'aprecien perfectament alguns sobre els que s'hi feren les parets de pedra seca que podrien constituir els fonaments d'un mur. També hi ha indicis d'una pedrera talaiòtica en aquest mateix lloc. El segon lloc que visitàrem fou una cova d'enterrament d'època pre-talaiòtica que hi ha a la zona de s'Estret des Temps, al Sud del Parc. Es troba en bastant bon estat, i la gent va poder entrar-hi i sentir el "misteri" del lloc. Es situà a un lloc ple de simbologia, orientada cap a la mar i la sortida del sol, relacionat amb el Més Allà. Per últim visitàrem la zona des Cap des Moro, on s'hi troben unes restes que es coneixen amb el nom popular de "capades de moro". Són uns petits forats

a manera d'hornacines amb finalitat votiva que formaven part d'un lloc sagrat, una antiga cova, també orientada a la mar, que actualment quasi ha desaparegut per l'acció erosiva. Els participants han gaudit de les explicacions de n'Emili a cada un dels llocs, i hem pogut conèixer una mica com vivien els primers pobladors de la zona, la seva estructura social, de que vivien, les seves creences, els seus rituals funeraris etc.... La gent ha manifestat que l'activitat ha resultat molt interessant i que es podria repetir en un futur.

Els mamífers terrestres de Mondragó

Al parc natural de Mondragó hi ha citades 9 espècies de mamífers terrestres. A més a zones properes al parc hi ha citada una musaranya que possiblement estigui ja dins els seus límits. Per a la Setmana de la Ciència de l'any 2011 s'ha programat aquesta activitat per mostrar al públic la riquesa mastozoològica del parc i les tècniques per al seu estudi. L'activitat va constar de dues parts: una presentació amb powerpoint i altra part pràctica. A la presentació se va fer un repàs de les espècies que han estat citades al parc, la seva sistemàtica, els seus rastres i les tècniques d'estudi dels mamífers. Per a la presentació també se va comptar amb esquelets i senyals (rastres) dels animals representats al parc. La part de camp se va fer al camí que duu a les Coves del Rei. Durant l'itinerari se va detectar la presència de mart (*Martes martes*), conill (*Oryctolagus cuniculus*), i presumiblement de geneta (*Genetta genetta*). També els visitants pogueren conèixer les tècniques de trampeig per a mamífers que se varen instal·lar sobre el terreny dies abans. Aquestes tècniques eren bàsicament trapes de diferent disseny per a micromamífers i una fototrampa. A destacar que la fototrampa instal·lada va poder fotografiar un exemplar de mart la nit abans de l'activitat.

En quant al nombre d'activitats, durant l'any 2011 s'han realitzat dues activitats menys que el 2010. En canvi, les dades del 2011 suposen un augment respecte a l'any 2010 pel que fa al número de participants.

Tasques relacionades amb les activitats d'agenda:

- Campanya de difusió de l'oferta: elaboració i edició de pòsters, enviament de correus via *e-mail* diferents col·lectius interessats. xarxes d'informació jove, mitjans de comunicació, centres escolars de la comarca, així com a la base de dades de persones interessades en rebre informació del Parc. Repartiment de l'oferta pels nuclis de població de la comarca. Enguany han col·laborat de forma molt activa les informadores.

El parc natural de Mondragó ha participat una vegada més en la celebració de la Setmana de la Ciència, organitzada per la Conselleria d'Innovació Interior i Justícia del Govern Balear.

Al 2011 s'han programat 2 activitats per celebrar la Setmana de la Ciència, que són les activitats d'agenda que apareixen numerades al llistat amb els núm. 16 i 17.

3.3.5. Programa de publicacions

Dins l'any 2011, tot i que estava prevista l'edició de diferents models de pòsters interpretatius del parc, no ha estat possible per manca de pressupost.

Per això, s'ha realitzat una previsió de les publicacions que es consideren necessàries per poder editar-les dins l'any 2012. Entre elles s'inclou:

- Edició d'una nova guia de passeig
- Edició de pòsters interpretatius del parc
- Traducció dels fulletons interpretatius dels quatre itineraris del parc natural de Mondragó.
- Edició d'un llibre sobre els 20 anys del Parc Natural de Mondragó

Les úniques publicacions que s'han editat són:

- els cartells de les activitats d'agenda del parc. A més, cadascuna de les activitats de les agendes també s'han publicitat mitjançant petits pòsters que s'han elaborat al parc i que igualment que els altres s'han distribuït i penjat pels municipis de la comarca i s'han enviat per correu electrònic.

3.3.6. Projecte de nous refugis

Durant el 2011 s'ha aconseguit l'interès general del refugi de can Cano. S'ha continuat amb la tramitació de la llicència d'obres municipal per soterrar un depòsit prefabricat d'aigua i una fossa sèptica amb filtre biològic.

Durant el 2011 no s'ha realitzat cap gestió referent al projecte de reforma de la barraca de can Biga per la seva utilització com a refugi.

3.3.7 Projecte de condicionament de l'itinerari de sa punta de Ses Gatoves per a persones amb mobilitat reduïda

Amb la finalitat de millorar l'accessibilitat a persones amb mobilitat reduïda al parc natural de Mondragó s'ha executat un projecte de condicionament de l'itinerari de "Sa Punta de ses Gatoves", iniciat l'any 2006.

Les actuacions han consistit fonamentalment en:

- La millora del ferm del camí
- La instal·lació d'una passarel·la de fusta en diversos trams
- La instal·lació d'una barana de seguretat i d'una plataforma de fusta perquè es pugui emprar com a mirador.

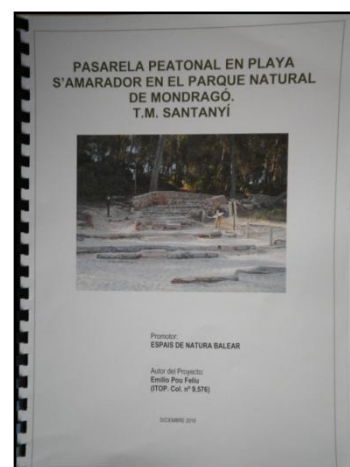

3.3.8. Projecte de millores dels accessos a la platja de s'Amarador

S'han realitzat petites reparacions en les escales d'accés a la platja; es va tornar a reconstruir l'escala que va de s'Amarador a ses Fonts de n'Alis, destruïda a causa d'un temporal.

Pel que fa a l'escala gran que comunica s'Amarador amb els aparcaments, el 2010 es va redactar un projecte per la construcció d'una passarel·la d'accés i així permetre recuperar l'arena de la franja dunar així com un sistema de drenatge que eviti l'erosió de l'aigua d'escorrentia. Durant el 2011 no s'han iniciat els tràmits per executar aquest projecte.

Com en altres anys s'han fet petites reparacions per tal de

condicionar l'estructura degradada pel pas continu de vianants sobretot durant els mesos d'estiu i l'escorrentia superficial de les aigües de pluja.

3.3.9 Projecte de reformes dels aparcaments públics

Al 2008 es varen iniciar els tràmits per la reforma dels aparcaments públics de la zona de s'Amarador i de ses Fonts de N'Alis. A la sessió nombre 25 de la Junta Rectora es va acordar reformar només un aparcament.

Durant l'any 2010 es redactà el projecte de reforma de l'aparcament de ses Fonts de n'Alis i s'iniciaren els tràmits per la contractació de les obres i la concessió de la llicència d'obres per part de l'Ajuntament de Santanyí. Per tal de poder tenir la llicència d'obres cal tenir el contractista assignat.

Durant el 2011, tot i que s'hagin aconseguit els pressupostos i preparat la documentació necessària per la contractació, no s'ha pogut signar per manca de pressupost.

3.3.10. Projecte de recuperació del camí de ses coves del Rei.

El camí de ses coves del Rei és un dels camins que discorre per la part més interior del parc i que a causa de la desaparició de l'activitat agrícola de la zona, es va abandonar. El creixement de la vegetació impedia el pas dels vianants.

L'any 2010 es va executar amb un projecte finançat per la l'obra social La Caixa la neteja del camí de Ses Coves del Rei a efectes de recuperar-lo i disposar d'un camí en condicions per la zona interior del parc de Mondragó. Aleshores es disposa d'un camí que arriba a les coves del Rei que es pot considerar recuperat.

Des de les coves fins la platja de ses Fonts de n'Alis discorre la part final del torrent que a causa de l'abandonament de les finques de la zona presenta trams del seu llit i voreres amb vegetació que impedeix seguir el seu recorregut per la zona de servitud de protecció.

Es considerà necessari recuperar la zona de servitud de protecció que permetria allargar el camí de ses Coves del Rei fins la platja de Ses Fonts de N'Alis, i l'any 2011 es presentà el projecte a la obra social de La Caixa que va ser aprovat.

Durant el 2011 s'han iniciat tots els tràmits per executar aquest projecte. Es preveu executar-lo a principis de l'any 2012.

3.4. Àrea d'investigació i seguiment

Prenent mesures a l'estació meteorològica

3.4.1. Programa de seguiment meteorològic

L'estació meteorològica es va instal·lar a l'any 2001 devora del centre d'informació del parc. Les coordenades de localització són: 516482 i 4356529.

El personal del centre d'informació recull diàriament les dades referides a:

1. Precipitació
2. Temperatura màxima i mínima
3. Evaporació
4. Tipus de meteors

	Tª màx. mitjana (°C)	Tª mín. mitjana (°C)	Tª mitjana (°C)	Pluja mm
Gener	15.06	6.39	10.72	60.8
Febrer	15.77	6.6	11.52	52.8
Març	16.57	8.82	12.7	21.6
Abril	21.05	10.25	16.4	20.3
Maig	23.87	14.38	19.12	1.6
Juny	25.88	16.65	21.26	26.6
Juliol	28.79	20.26	24.52	24.9
Agost	29.97	21.08	25.52	0
Setembre	28.73	19.20	23.96	32.1
Octubre	25.26	15.62	20.44	19.9
Novembre	20.48	13.72	17.1	207.7
Desembre	17.33	8.13	12.73	6.4
MITJANES	22.40	13.43	18	39.56

Dades meteorològiques de 2011

Les dades es prenen a les 10 h i són enviades mensualment a d'Institut Meteorològic de les Illes Balears.

Les característiques del clima de Mondragó són les típiques del règim climàtic mediterrani d'influència marítima i sense cap mes hivernal, amb dos mesos subhivernals i en canvi amb quatre mesos temperats, tres subestivals i tres mesos estivals. Normalment durant la tardor les pluges són abundants, i en menor mesura també es produeixen a la primavera, mentre que l'estiu és el període més àrid de l'any, de maig a agost hi ha dèficit hídric, ja que la temperatura supera la precipitació mensual.

Dades i incidències més destacades de l'any 2011:

La precipitació recollida durant el 2011 ha estat lleugerament superior a la recollida el 2010.

La precipitació màxima es va donar durant el mes de novembre amb 208 litres/m². És el 41,82 % de tota la precipitació de l'any.

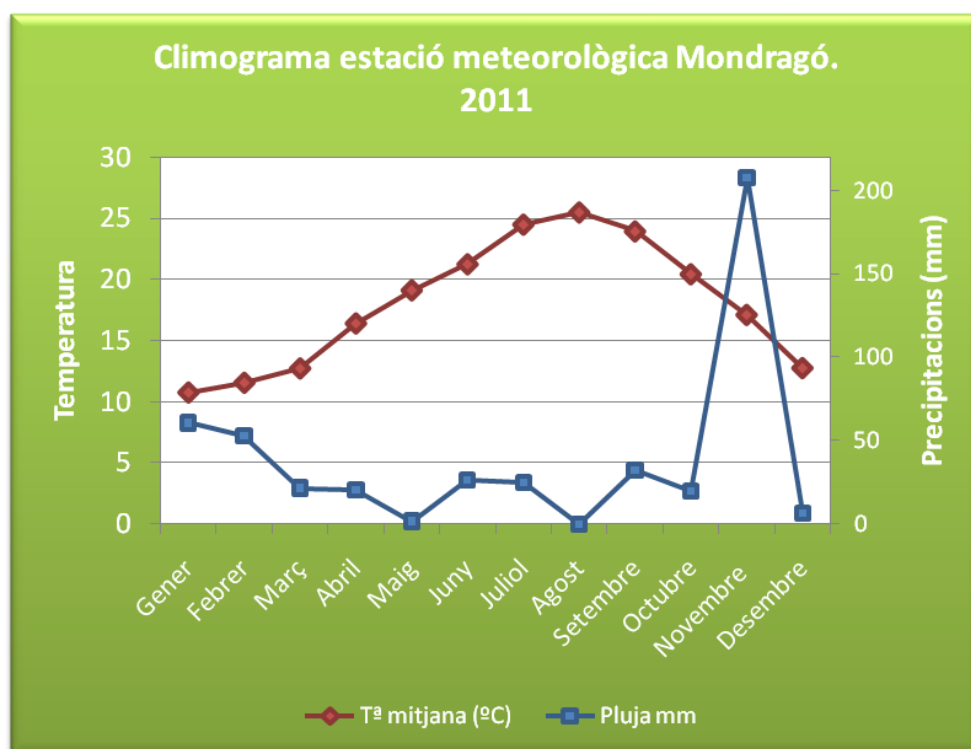
La mitjana de temperatura total respecte a l'any passat anys ha suposat un augment de gairebé 1 grau.

L'estiu de 2011 ha estat molt sec. Durant el mes d'agost no va ploure cap dia.

ANY	T ^a . mitjana (°c)	Precipitació (mm)
(1968-1993)	16.9	450
2002	17.59	596
2003	17.16	726
2004	16.54	359.5
2005	16.90	315.2
2006	18.03	357.1
2007	17.53	525.8
2008	17,52	430.8
2009	17,79	602
2010	17,03	459,7
2011	18	474,7

Evolució anual de la Ta. i la precipitació

Pel que fa a les mitjanes màximes i mínimes han estat més altes, en més o menys 1 grau de diferència respecte al 2010.

3.4.2. Programa de seguiment de la qualitat de les aigües dels estanys

Durant 2011 s'ha mantingut la dinàmica de recollida de mostres començada el 2001. L'AMA del parc ha fet els mostrejos dels darrers anys.

Pel que fa a les dades recollides per l'AMA assignat al parc, com cada any les mostres s'han analitzat al laboratori del Servei de Qualitat Ambiental de la Conselleria de Medi Ambient. Un cop analitzades les mostres s'envien les dades al parc.

Durant l'any 2011, s'han realitzat tres mostrejos en data 02/05/2010; 11/07/2011 i 14/11/2011.

Els punts on s'han recollit les mostres són els següents:

Codi	Lloc	Coordenades UTM
PUNT 1	S'Amarador	515998, 4355588
PUNT 2	S'Amarador	516026, 4355710
PUNT 4.	Ses Fonts de n'Alis	516267, 4356201
PUNT 5	Ses Fonts de n'Alis	516261, 4356127

Coordenades del mostreig realitzats per l'AMA

Les mostres s'han pres a 2 punts concrets dels estanys de s'Amarador i ses Fonts de n'Alis.

3.4.3. Programa de seguiment de caixes niu

Les caixes niu per a passeriformes troglodites són una eina eficaç tant per l'estudi de la biologia de les aus com per la lluita front les plagues forestals. L'any 2010 s'instal·laren caixes niu però no es va poder realitzar el seguiment. Dins l'any 2011 s'ha contractat una assistència per poder realitzar el seguiment de les caixes instal·lades.

Les tasques han consistit en la revisió de totes les caixes niu ja instal·lades, la seva neteja i/o reparació o recanvi i la instal·lació de caixes noves a altres zones.

En la taula següent es mostren els resultats d'ocupació de les caixes niu que ja duen més d'una primavera instal·lades.

Tipus d'ocupació	nombre	%
Passer domesticus	13	31,7
Parus major	8	19,5
Jynx torquilla	5	12,2
Indicis utilització per aus	4	9,8
Utilització per altres animals	2	4,8
Rompudes	4	9,8
Buides	5	12,2

Taula 1. Tipus d'ocupació/estat de les caixes revisades

En total un percentatge bastant alt (63,4%) de les caixes han estat ocupades per aus, de les quals destaquen els gorrions teuladers (*P.domesticus*) i per altre part l'ocupació per formiguer (*J. Torquilla*), una espècies que fa poc s'ha detectat que també utilitza aquest tipus de caixes niu.

Si es sumen aquelles que tenen indicis d'utilització per ocells, per exemple com a refugi o per dormir, el tant per cent puja a 73,2%.

3.4.4. Programa de seguiment de la regeneració del sistema dunar de s'Amarador

Al 2011 s'han fet 2 aixecaments topogràfics: el primer el 6 de maig i el segon el 8 de novembre.

La comparació de les dades obtingudes amb la del primer aixecament del novembre de 2008, indica una important recuperació del gruix d'arena dipositada tant a la part baixa de la platja com l'arena dipositada a les dunes.

Per tal d'obtenir dades i conclusions més objectives de la recuperació d'aquest ecosistema es seguiran realitzant els seguiments topogràfics durant els pròxims anys.

A la següent taula es mostren les dades obtingudes a partir del primer aixecament el mes de novembre de 2008.

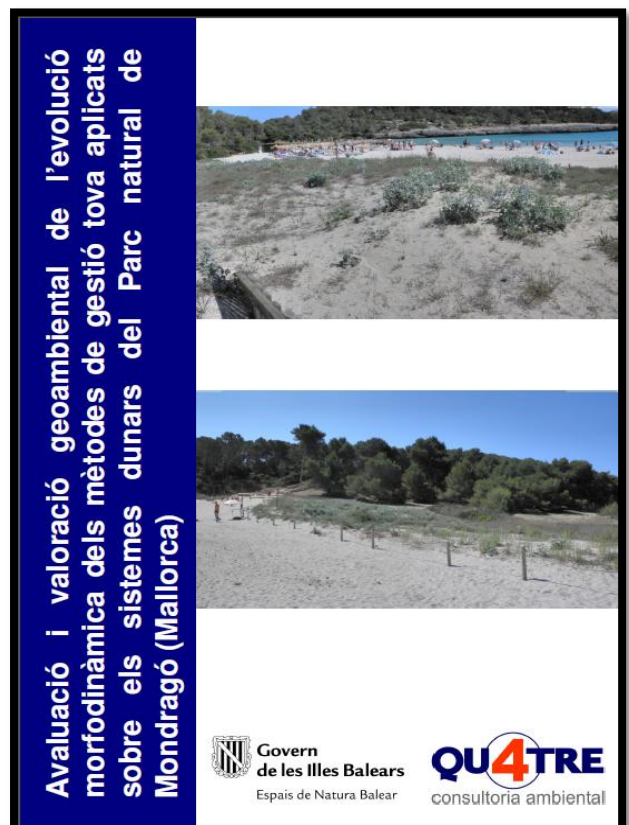
DATA DE MESURA	CUBICACIONS A ORIGEN ACUMULADA	
	Dunes	Part baixa de la platja
Novembre de 2008	origen	origen
6 de Maig de 2009	831 m ³	623 m ³
6 de Novembre de 2009	1,000 m ³	1,226 m ³
6 de Maig de 2010	1,600 m ³	1,583 m ³
6 de Novembre de 2010	1,877 m ³	1,904 m ³
6 de Maig de 2011	3,243 m ³	2,265 m ³
8 de Novembre de 2011	3,511 m ³	3,215 m ³

Enguany aquest seguiment ha estat finançat per l'Obra Social la Caixa emmarcat en un *Projecte d'avaluació de l'hàbitat prioritari del sistema dunar de la platja de s'Amarador*.

Amb aquest projecte finançat per l'Obra social la Caixa també s'ha redactat una *"Avaluació i valoració geoambiental de l'evolució morfodinàmica dels mètodes de gestió tova aplicats sobre el sistema dunar de s'Amarador"*. L'objectiu era l'anàlisi dels resultats extrets dels perfils del seguiments topogràfics realitzats a s'Amarador al

llarg dels anys 2009-2011. L'estudi presenta una sèrie de conclusions i les propostes de les mesures més adients per la gestió d'aquest hàbitat tant especial. Algunes d'aquestes propostes són:

- Pel que fa a les tècniques de retenció d'interferència es proposa que a dia d'avui no es realitzin canvis en els captadors de fusta del 50 %, ja que encara són funcionals i poden retenir volums sedimentaris. Tot i així, un cop colmatats al 100 % s'haurien d'analitzar alternatives de gestió amb tècniques manco impactants que els captadors actuals, així com valorar nous espais per la realització de perfils que resultin més representatius per determinar l'evolució morfoecològica del sistema platja-duna.
- Les cordes dissuasòries poden ser retranquejades en direcció a la platja per recuperar part de les morfologies efímeres de talussos dunars davanters.
- És important seguir amb la presència de personal del Parc Natural destinat a controlar l'ús dels usuaris de platja dins el sistema dunar, ja que ha estat aquest un dels factors més importants en la recuperació del sistema dunar.
- En cas de realitzar tasques de neteja mecànica o retirades de restes de *Posidonia oceanica* a les platges associades al sistema dunar gestionat aquestes hauran de seguir uns protocols que s'haurien de redactar específicament per les platges objecte d'actuació, de cara a compaginar la conservació amb la gestió mecànica per d'aquesta manera donar certa stabilitat als sectors de front dunar.

- De cara a donar seguiment al projecte es creu adient que s'ampliïn a quatre campanyes anuals de realització de perfils topogràfics amb ús de pantòmetre al sistema dunar de Mondragó, ja que la mostra serà millor.
- Aquestes quatre campanyes hauran d'anar associades amb perfils de vegetació i un inventari florístic anual del sistema dunar. Ja que aquesta ha estat una de les mancances detectades.
- Es proposa una cartografia evolutiva del sistema platja-duna i la seva relació amb el canvi de línia de costa.

3.5. Àrea de participació

Voluntaris aprenent a plantar una figuera a can Cano

3.5.1. Programa de junta rectora

Durant l'any 2011 no s'ha realitzat cap junta rectora.

3.5.2. Programa de voluntariat

En el Parc natural de Mondragó es desenvolupen activitats de voluntariat ambiental que tenen com objectiu la promoció i participació de totes aquelles ONGs, entitats o grups de persones interessades en la conservació del medi i la difusió de valors ambientals.

Des de l'any 2007 es disposa del Pla d'acció de Voluntariat Ambiental del Parc Natural de Mondragó, 2007-2010; en ell es plantegen una sèrie d'accions prioritàries a desenvolupar dins 5 àmbits d'actuació: conservació i restauració d'ecosistemes, conservació i restauració del patrimoni cultural, ús públic i educació ambiental, manteniment d'infraestructures i equipaments, i tasques de documentació.

L'any 2011 s'ha redactat un nou Pla d'acció de Voluntariat Ambiental 2011-2014. Els canvis respecte a l'anterior s'han centrat en reduir els tràmits administratius necessaris per tal d'agilitzar el procés a l'hora de dur a terme una activitat de voluntariat.

Grup de voluntariat després de la plantació d'ametllers i figueres a can Cano
Durant 2011 s'han desenvolupat 5 accions de voluntariat, en els quals han participat un total de 129 persones:

Data	Voluntariat realitzat	Entitat participant	Nombre de voluntaris
11/06/2011	Recuperar elements etnològics	S'Alzina	13
23/07/2011	Condicionar basses temporals	Natura parc	6
05/10/2011	Neteja forn calç i plantació	CRODA	75
17/12/2011	Eliminació flora exòtica	Natura Parc	8
21/12/2011	Plantació	Bosc de Balears	27

Les activitats s'han dividit en 2 parts, una primera més teòrica per formar i capacitar els participants en les tasques que desenvoluparan seguidament i una segona part pràctica on s'han desenvolupat les feines programades. Totes les feines sempre han estat supervisades pel personal de l'espai natural.

A continuació es detallen breument les activitats realitzades:

➤ **Activitat de voluntariat amb l'Associació s'Alzina**

Lloc: Hort des Metge (s'Amarador)

S'ha netejat totalment de vegetació una sínia i un safareig (patrimoni etnològic) que havien quedat tapats baix les mates i les estepes, el que feia impossible la seva visió i a més estava comprometent la seva conservació.

➤ Activitat de voluntariat amb la Fundació Natura Parc

Lloc: Basses temporals de s'Estret des Temps

La feina ha consistit bàsicament en retirar plantes ruderals (p. ex. *Inula viscosa*) que havien anat ocupant les basses, pedres i una mica de sediment que havia anat colmatant les basses. S'ha anat amb molt de compte, per no perjudicar la futura aparició de fauna i flora quan venguin les pluges, a no llevar tot el sediment de les basses. També, a manera d'experiment, hem excavat una mica a dues petites depressions del terreny que de cara a l'any que ve poden esdevenir basses temporals, o si més no cocons.

Els voluntaris han manifestat haver gaudit i s'han mostrat molt interessats en aquests tipus d'ambients tan particulars.

➤ Activitat de voluntariat amb CRODA al PN de Mondragó

Lloc: Caló d'en Perdiu (Grup 1), Can Cano (Grup 2), esplanada Fonts de n'Alis (Grup 3)

▪ Condicionament forn de calç

15 voluntaris varen participar en el condicionament del forn de calç de la Punta de Ses Gatoves. L'objectiu principal era el de eliminar la vegetació que hi havia crescut amb el temps, per evitar l'acceleració del deteriorament del forn. A més, l'acció pretenia fer-lo visible i accessible per que als visitants i usuaris del parc. En definitiva posar en valor u element que ajudi a entendre l'espai i facilitar l'apreci cap al parc.

Les tasques varen consistir en el desbroç i eliminació de la vegetació establerta al forn i als seus voltants, així com refer un camí cap al forn de calç per tal de fer-lo accessible als visitants.

Aquestes feines varen durar una hora i mitja.

Ara queda, però, la senyalització i elaboració de panells interpretatius de l'element.

- *Plantació arbres de secà a Can Cano*

30 voluntaris es dedicaren a plantar ametllers i figueres a la finca agrícola de Can Cano, propietat de la CAIB. Aquesta actuació va encaminada a recuperar els conreus de secà, un paisatge predominant al parc. La recuperació d'aquest tipus d'ambient es fa necessària pels seu valor paisatgístic, cultural i natural.

Es varen plantar un total de 6 figueres (*Ficus carica*) i 40 ametllers (*Prunus dulcis*).

- *Plantació vora la platja de Ses Fonts n'Alis*

Altres 30 voluntaris realitzaren una plantació a l'esplanada que hi ha darrera la platja de ses Fonts de n'Alis. En total es plantaren 115 plantes, Romaní (*Rosmarinus officinalis*), ullastre (*Olea europaea var. sylvestris*), garlanda (*Lavandula dentata*), savina (*Juniperus phoenicea subsp. turbinata*), aladern de fulla estreta (*Phyllirea angustifolia*), estepa llimonenca (*Cistus monspeliensis*), mata (*Pistacia lentiscus*), pi blanc (*Pinus halepensis*).

➤ Activitat de voluntariat amb la Fundació Natura Parc

L'activitat consistí en llevar planta al·lòctona de dues zones on hi ha jardí o bardisses artificials: la platja de Ses fonts de n'Alis, i de devora de una residència a la zona de Can Cano. A la platja trobam eucaliptus i antorxassis, dues espècies introduïdes els darrers anys, mentre que a la zona residencial de can Cano trobam principalment plantes crasses, com pites, àloes, i opunties, provinents dels jardins dels voltants.

➤ Activitat de voluntariat amb Boscos de les Balears

L'objectiu de l'activitat fou repoblar una vorera de l'itinerari des Mirador i replantar la zona de l'esplanada de ses Fonts de n'Alis on mesos enrere es va fer una plantació

En el mirador que guaita damunt l'estany de Ses Fonts de n'Alis es feu una repoblació amb unes 50 plantes: pi (*Pinus halepensis*), ullatre (*Olea europea silvestris*), mata (*Pistacia lentiscus*), aladern (*Phyllirea angustifolia*), estepes (*Cistus monpeliensis*), romaní (*Rosmarinus officinalis*) i garlanda (*Lavandula dentata*).

També es tornar a plantar a l'esplanada de darrera la platja de ses Fonts de n'Alis, a la zona on s'havia fet una plantació mesos enrere ja que algunes plantes havien estat arrabassades. En total s'hi tornaren plantar unes 30 plantes.

3.5.3 Participació en el Fòrum Participatiu del Parc Natural de Bouhachem

El dia 26 d'octubre de 2011, la tècnica del parc va participar en el Fòrum Participatiu del Parc Natural de Bouhachem que va tenir lloc a la ciutat de Tànger, en el marc del conveni de cooperació directa que l'Agència de Cooperació Internacional té signat amb el Programa Art Gold Marroc.

A la jornada es compartiren experiències de gestió d'àrees naturals al Marroc, França i Espanya.

Amb aquesta participació s'ha intentat contribuir a enfortir l'estratègia de la regió de Tànger Tetuan de promoció del turisme rural sostenible i de millora de les condicions de vida de la població de l'àrea de Bouhachem.

3.6. Àrea de manteniment

Dins aquesta àrea s'inclouen totes les actuacions dirigides a mantenir en bon estat els béns, equipaments i infraestructures del parc.

3.6.1. Programa de manteniment general del parc

Dins les tasques de manteniment, segons els llocs on es desenvolupen podem diferenciar-ne 2 grups:

- La reparació i neteja dels equipaments de l'espai i els seus recursos.
- La neteja de fems al medi natural.

Segons la temporalització i periodicitat de les feines les podem classificar en diàries, setmanals, mensuals o anuals i les que es realitzen atenent a necessitats casuais i imprevistes.

Tasques diàries

És el cas de la neteja dels equipaments i recursos d'ús públic com les àrees recreatives i itineraris. Les feines se centren en el buidatge i recanvi de les 22 papereres distribuïdes pel parc i 3 punts de reciclatge (2 a l'àrea recreativa de ses Fonts de n'Alis i 1 a s'Amarador) amb 4 contenidors: vidre, matèria orgànica, plàstic i rebuig, distribuïts pel parc.

Tasques de periodicitat setmanal

- Neteja del medi natural: estanys, garrigues, platges, calons, etc.
- Neteja i manteniment dels equipaments d'ús públic i els seus recursos: àrees recreatives, itineraris, aparcaments, edificis, etc.

Pel que fa a la neteja del centre d'informació i de les oficines de can Crestall, la neteja l'ha realitzada l'empresa BALIMSA que proporciona tant el personal com els materials utilitzats durant la neteja. En total l'empresa contractada fa 12 hores setmanals que es reparteixen segons les necessitats entre els 2 centres.

Tasques anuals

- Desbrossament dels camins, itineraris i aparcaments, poda d'arbres en mal estat o que suposin un perill per als usuaris del Parc.

- Revisió dels inventaris dels materials i eines i fer el manteniment.
- Condicionar i mantenir l'estat i funcionament dels diferents edificis del parc: magatzems, barraques i altres (ca sa Muda, ca na Martina, niu de Metralladores, can Biga, can Canonge, s'Escorxador, etc).
- Neteja i manteniment del pati i mobiliari extern de Can Crestall.
- Manteniment d'elements o mobiliari com: barreres, estructures i panells de senyalització, jocs infantils, mobiliari, etc.

La major part de totes les tasques descrites independentment de la seva temporalitat són executades per la brigada del parc, encara que durant l'estiu i sobretot en qüestions de neteja.

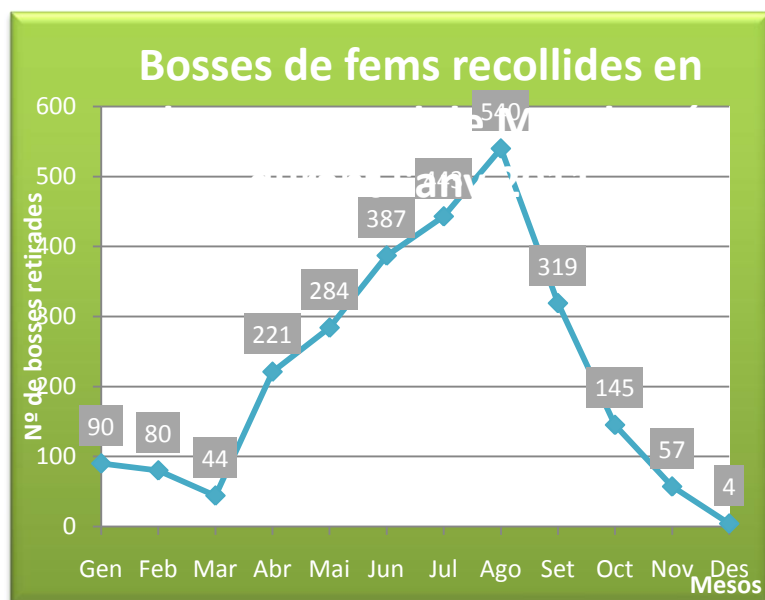

Tasques de desbrossament del pàrquing de ses Fonts de n'Alis

Pel que fa a la recollida de fems, durant el 2011 s'han recollit unes 2.614 bosses de fems. Ses Fonts de n'Alis amb un total de 829 bosses recollides és la zona on es produeixen més fems. La platja de s'Amarador sobretot a l'estiu és el següent espai on es generen més residus seguit per l'àrea recreativa de ses Fonts de n'Alis i l'àrea recreativa de s'Amarador .

	Gen	Feb	Mar	Abr	Mai	Jun	Jul	Ago	Set	Oct	Nov	Des	
À. R. Fonts de n'Alis	24	30	12	46	75	78	106	129	65	36	15	0	616
À.R. s'Amarador	13	6	6	27	34	41	43	44	14	11	9	0	248
Font de n'Alis	15	16	5	68	79	121	133	215	101	60	15	1	829
S'Amarador	8	8	11	50	50	79	103	96	74	12	5	0	496
Mant. Litoral	10	0	2	2	8	0	4	1	0	1	1	0	29
Aparcaments	12	8	6	11	17	47	32	42	44	18	5	2	244
Edificis	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
Itineraris	4	7	0	7	15	7	4	0	4	0	0	0	48
Caló Savinar	0	5	1	6	5	14	14	12	10	7	4	1	79
	90	80	44	221	284	387	443	540	319	145	57	4	2614

Aquestes xifres comparades amb les de 2010 suposen un petit descens. Els màxims de recollida es tornen a repetir als mesos d'estiu (540 bosses del mes d'agost) i els mínims als mesos d'hivern, desembre, gener i febrer.

Gràfic amb les bosses de fems retirades mensualment

Dins l'àmbit del parc hi ha varis punts que s'utilitzen com abocadors il·legals. Fins ara, les deixalles acumulades a la zona eren restes de poda, enderroc, restes de mobiliari i electrodomèstics.

En el mes de març l'associació de propietaris del parc natural de Mondragó i l'associació de caçadors de Santanyí sol·licità al parc realitzar una neteja de residus d'enderroc i voluminosos.

En els darrers mesos del 2011 s'ha detectat també l'abocament de residus tòxics i peril·losos a la vorera del camí que comunica la carretera de Mondragó i el camí de son Marimon. S'han dipositat una quantitat considerable de planxes espenyades d'uralita, un material que conté amiant i pot constituir un perill per la salut humana i el medi ambient.

És per aquest motiu que s'ha iniciat la tramitació d'un expedient per intentar trobar una solució definitiva a aquest problema que es ve repetint any rere any des de fa molt temps.

3.7.1. Programa de vigilància

La vigilància del compliment de la normativa aplicable al parc corr a càrrec de l'agent del medi ambient (AMA) assignat a l'espai natural, Sr. Jaume Salvà. De forma puntual i en cas de necessitat l'AMA és substituït per altres agents.

En les tasques de control i vigilància també han participat tant la brigada del parc com un vigilant contractat a partir del mes de juliol. Durant els mesos d'estiu han realitzat el control dels dos espais amb major concentració d'usuaris: les platges de ses Fonts de n'Alis i la de s'Amarador.

Cal comentar que el vigilant contractat ha estat de baixa des de mitjan mes de juliol fins a finals del mes d'agost, i per tant la vigilància ha estat del tot insuficient.

També cal destacar la creixent col·laboració ciutadana i molt especialment la d'alguns veïnats del parc que cooperen a l'hora de comunicar alguns incidents, infraccions, etc i que per tant s'afegeixen com a col·laboradors en la gestió d'aquesta àrea.

Les actuacions i situacions extraordinàries que es poden destacar de 2011 són les següents:

Relacionades amb l'ús públic

- S'ha evitat la circulació de cans amollats en 5 ocasions, sobretot a la platja de s'Amarador.
- Durant l'estiu s'han fet aixecar fins a 1 tenda de campanya totes a la zona de s'Amarador.
- S'han expulsat fins a 147 persones del sistema dunar. Cal tenir en compte que bona part del mes de juliol i gairebé tot el mes d'agost l'únic vigilant que hi havia ha estat de baixa. Per això, el nombre de persones és molt menor que les 880 l'any 2010.

Bona part de les actuacions citades han estat realitzades per la vigilància d'estiu. Però aquestes dades no són comparables amb les dels altres anys, perquè malauradament només s'ha pogut contractar un sol vigilant, i a més ha estat de baixa per malaltia durant l'època que més visitants rep el parc. Això demostra que una persona de vigilància resulta del tot insuficient durant els mesos d'estiu.

Altres incidències

El dia 22 d'abril de 2011 es va interposar denúncia a la Guàrdia Civil del robatori a una caseta ubicada en el polígon 11, parcel·la 1017, coneguda amb el nom de can Canonge. El valor del que es va sostreure fou d'uns 100 € aproximadament, però a més es va forçar la porta principal de fusta..

El dia 25 de maig de 2011 es va denunciar al cap de la policia local de Santanyí l'arrabassament dels cartells instal·lats en el portell de la zona situada darrera el restaurant situat a la platja de ses Fonts de n'Alis i que prohibien l'accés i l'aparcament a l'esmentada zona. El mateix dia 25 es va interposar la corresponent denúncia a la Guàrdia Civil.

En data 14 de juny de 2011 es va denunciar novament a la Guàrdia Civil el robatori de dos cartells de prohibit aparcar instal·lats a darrera la platja de ses Fonts de n'Alis.

En data 18 de juliol de 2011 es va denunciar a la Guàrdia Civil el robatori d'una cadena metàl·lica instal·lada a darrera la platja de ses Fonts de n'Alis, així com dos cartells de prohibit aparcar i l'arrabassament d'algunes plantes d'una repoblació que s'havia fet feia poc temps.

En el mes de juliol es feu malbé el pany de l'esmentada cadena instal·lada darrera la platja de sa Font de n'Alis. El pany es va tancar amb cola d'aferrar. Per obrir-lo fou necessari la intervenció de la brigada de conservació del parc. A més, reiterades vegades s'han robat les senyals de prohibit aparcar que s'han anat reposant.

En data 26 de juliol de 2011 el capatàs de la brigada informa a la tècnica del parc que a l'esplanada de darrera la platja de ses Fonts de n'Alis, on es va fer una petita repoblació en el mes de juny, s'han arrabassat i endut algunes plantes.

El dia 29 de juliol de 2011, el capatàs de la brigada avisa a la tècnica del parc a primera hora que s'està fent una neteja de la platja de ses Fonts de n'Alis amb un tractor.

3.8. Àrea d'administració

3.8.1. Programa d'administració

Durant l'any 2011 s'han continuat desenvolupant les tasques administratives pròpies del parc. Entre aquestes feines es troben les següents:

Tramitació d'expedients. El nombre d'expedients tramitats durant l'any 2011 ha estat de **65** expedients. A la següent taula es mostra la tipologia de les autoritzacions, informes i denúncies tramitades.

Actes d'inspecció i denúncia		
	Urbanisme	3
	Conservació	1
	Altres	1
Autoritzacions		
	Voluntariat	1
	Vísites	12
	Investigació	2
	Gestió agro-forestal	1
	Activitats lúdico-esportives	2
	Festes populars	3
	Filmacions i fotografia	3
	Conservació	7
	Altres	3
Informes urbanístics		
	Edificacions	4
	Paret seca i tancaments	1
	Esteses elèctriques	2
Altres		19

- Elaboració de documents de planificació com el programa anual d'execució, la programació de plans específics, memòries de gestió, resums, etc.
- Atenció telefònica

- Atenció presencial al públic en general i als propietaris en particular
- Tramitació dels expedients escaients com subvencions i convenis
- Gestió econòmica del parc: despeses corrents, contractes, codificació i tramesa de factures, botiga, etc.
- Gestió de personal del parc: quadrants, incidències, etc.

Pel que fa al registre de documents durant l'any 2011 s'han registrat un total de:

6 entrades externes
79 sortides externes
61 entrada interna
251 sortides internes

Total 397 documents.

3.8.2. Elaboració de les memòries de gestió (mensuals i anual)

L'equip gestor del parc elabora cada mes una memòria detallada de les accions que ha executat la brigada del Parc, indicant de forma quantitativa dies, tipus d'acció, localització de les accions, número de persones que han executat la feina, jornals emprats, etc.

A començament d'any es va redactar la memòria d'activitats del parc de 2010, i el PAE per l'any 2011 que com el present document inclouen àrea per àrea els programes i projectes executats i prevists respectivament.

3.8.3. Programa de la botiga del parc

El centre d'informació compta amb una botiga on es venen diversos productes i objectes com:

- Records del Parc en forma camisetes i dessuadores
- Productes artesans de la zona com la mel i les espelmes
- Llibres de natura
- Objectes de papereria com bolígrafs i llapis.

Les dades de vendes durant el 2011 són les que es mostren a la següent taula:

Comentaris sobre les dades

- Al 2011 s'ha produït un lleuger increment en la facturació en comparació a l'any 2010.

	TOTAL ARTICLES	TOTAL VENDES
GENER	2	28,16 €
FEBRER	7	101,24 €
MARÇ	13	63,80 €
ABRIL	13	92,00 €
MAIG	11	61,50 €
JUNY	5	42,10 €
JULIOL	12	99,10 €
AGOST	13	111,15 €
SETEMBRE	12	107,68 €
OCTUBRE	9	71,06 €
NOVEMBRE	10	45,41 €
DESEMBRE	5	69,22 €
	112	892,42 €

3.9. Àrea de planificació

3.9.1. Programa anual d'execució

A principis d'any es va acabar de redactar el Programa Anual d'Execució de 2011 (PAE), així com estableix la *Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO)*.

Al PAE es detallen les actuacions a executar durant l'any a cadascuna de les 10 àrees de gestió. Les feines s'agrupen dins projectes o programes. Es denominen programes aquelles activitats de gestió que es realitzen de forma continuada. Dins l'apartat de projectes s'inclouen aquelles accions puntuals, amb un objectiu identificat i concret, que s'assoleixen en un termini de temps determinat i generalment curt (un o dos anys).

Per a identificar clarament cada programa o projecte es crea un codi amb el següent significat:

La primera lletra correspon a la sigla de l'àrea de gestió. Dos exemples serien:

Àrea de planificació: P.

Àrea de gestió per a la conservació: C.

La segona indica si és un programa: P o si es tracta d'un projecte: J.

Seguidament i amb un número s'indica el programa o projecte concret.

